

İDARE

Dâhiliye Vekâletinin Aylık Mecmuası

Yıl:14

Şubat 1941

Sayı: 155

RESMÎ KISIM

Nutuklar.....	2501
Tayinler	2504
Takdir edilenler	2506
Vekâlet emrine almanlar	2508
Kararnameler.....	2512
Tevhidi içtihat Kararı	2556
Mülkî teşkilât.....	2560
Diğer vekâletler Tamimleri	2564
Tekaüt ve yetim aylıkları.....	2598

Osmanbey Matbaam

1941

Resmî Kısım

Nutuklar

24/2/941 günü Ankara Halkevinde Sayın Başvekil Doktor Refik Saydamın Halkevleri açılışının Dokuzuncu Yıldönümünü Kutlama, töreni münasebetiyle söylediği açış Nutku:

Sayın Yurttaşlarım

Bu gün, ilk 14 Hal evini kurduğumuz günün Dokuzuncu Yıldönümüdür. Şimdiye Kadar, 379 Halkevi, 141 Halkodası açmış idik. Bu gün yeniden 4 Halkevi ve 57 Halkodası açıyorum. Bu suretle 383 Halkevi ve 198 Hal odası Kültür ve sosyal çalışmalarında Türk Vatandaşlarına Kılavuzluk edecektir. Aynı zamanda Ankara Halkevi Salonlarında, Halk evlerimiz üyelerinin istidatlarına ve hamlelerine hız veren eserlerinden mürekkep (Halkevleri amatör resim ve fotoğraf sergisini de açıyorum. Birincisini geçen sene açtığımız bu sergi, Güzel Sanatları çalışmalarının başında tutan Halkevlerinin Resim ve Fotoğraf sahasındaki başarılarını gösteren, aynı zamanda genç ve kabiliyetli Halk evliler için maddi manevî teşviki de ihtiva eden, toplu ve kıymetli bir eserdir. »

Aziz Arkadaşlarım,

Yıldönümünü kutlamakta olduğumuz bu gün, yalnız Halkevlerinin ve odalarının değil, bütün Türk camiasını bağrında toplayan Cumhuriyet Halk Partisinin de kültür ve devrim bayramıdır. Bu kutlu dakikada, yalnız halkevlerimizde ve odalarımızda toplanmış olan yurttaşların değil, Bütün Türk Milletinin aziz Millî Şefimiz etrafında şuur ve imanla birleş

miş olmasının göğüs kabartan manzarasına dikkat gözü ile bakmanızı rica ederim.

Bu birliğı yaratan amiller arasında Halkevlerinin ve odalarında bulunduğunu söylemekle, bir hakikat ifade ettiğime kani bulunuyorum.

Sekiz yıllık tecrübelere dayanarak ve beliren Yeni yeni ihtiyaçlar göz Ö-nüne alınarak hazırlanmış ve geçen yıl Genel Başkanlık divanınca tasv7ip edilmiş yeni teşkilât ve çalışma talimatnameleri ile bu kurumlar, faaliyetlerini, yalnız mahdut bir kalabalık alabilen kapalı yerlerden gem iş meydanlara, büyük topluluklara nakledebilmek, yaymak ve derinleştirmek imkânına kavuşmuşlardır. Nizamlı bir hürriyetin havasında çalışmak imkânını bulan Türk Milletinin yaşama şevki, bu evlerden ve odalardan taşıp meydanlara, tarlalara köylere ve sınırlara kadar gidecektir; mahalli ve milli nakıslar ve türküler, yeni ve güzel terennümler ve inşatlarla hürleşerek Türk başlarını ve gönüllerini ilerlemeğe, kaynaşmağa götürecektir.

Arkadaşlarım,

Bu büyük Birlik ve dirlik havası içinde, Partiden istedikleri yardımı görmelerine rağmen sırf bir takım küçük engeller yüzünden bocalayan evler ve odalar olduğunu, çalışmazlarsa isimlerde size haber vereceğimin geçen sene söylemiştim. Memnuniyetle söyleyebilirim ki, otuzdan fazla arlan bu ev ve odaların sayısı, üçe kadar inmiştir. Bunların da küçük yerlerde olduğunu bilhassa işaret ederek isimlerini bana bağışlamanızı rica edeceğim. Ümit ederim ki, bu çalışma senesinde onlar da diğer arkadaşlarım hizalarına gelecek ve boş kalan yerlerini alacaklardır.

Sırası gelmişken tekrar işaret etmek isterim ki, Halkevinde veya odasında binadan ve bütçeden evvel, asıl faaliyet amilini, bu vasıta hiç halkın yetişmesi davasına inanmış ve bunun heyecanını duymuş bir zümrenin işi ele alması teşkil eder. Bu zümre ile, bilhassa İdare amiri, Muallimi, Doktoru, Mühendisi ve teknisyeni ile hayatlarını esasen bu millet ve devlet hizmetine vakfetmiş bütün vatandaşlarımızı kastediyorum-- Halkevlerimizden bazılarının, bütçe işinde, hala tatmin edici bir intizamsa kavuşamadıklarım görmekle üzülmekteyim. Halkevine ve odasına yardımcı etmenin yukarıda saydığım bilgili zümreler için başta gelen vazifelerden biri olduğunu tekrar hatırlatırım. Bu münasebetle de halkevleri ile oda

larına, Bütçe işlerinde hükümet daireleri kadar titiz tertipli olmalarını tavsiye ederim.

Aziz Arkadaşlarım,

Millî Şefimizin ve Partimizin gösterdiği yolda, yılmadan ve yorulmadan çalışan, millete ve vatana karşı ifa edilecek borcun, yalnız mutat günlük ve resmî çalışmalarla ödenemeyeceğini fahri millet hizmetlerine yüksünmeden bir çok saatler ayırmak lâzım geldiğini takdir ile bu uğurda bütün kudret ve kabiliyetini sarf eden Halkevlerini huzurunuzda sevgi ve şükran duyguları ile selamlamayı vazife bilirim.

2504

Tayinler

Müdürlük encümeninin 14 2 941 Günlü

karan örneğidir.

Açık bulunan Muğla Nüfus Müdürlüğüne Bilecik Nüfus Müdürü Odnsmn Nuri Baytekin'in naklen ve Bilecik Nüfus Müdürlüğüne de İstanbul Vilâyeti Tabiiyet memuru Mümtaz özgürün 30 lira maaşla yeniden tayinlerine karar verildi.

20/2/941

Kararname örneği 16386

Kilis Kaymakamı Turgut Başkanın Bor kaymakamlığına, Bor kaymakamı M. Eşref Aykut'un Kilis Kaymakamlığına, Manisa Vilâyeti idare heyeti azasından Necati Şumnu'nun da İstanbul vilâyeti İdare heyeti aza a lığına naklen tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili Memurdur

8/2/941

Takdir edenler**Tokat Valisi İzzettin Çarpar**

Vilâyetinin takasında zelzeleden yıkılan ve hasara uğrayan mesaiden % 92 sinin yaptırılmasında sevk eden kıymetli mesaisinden dolayı

Başvekâletçe takdir ve teşekkür edilmiştir.

28/1/941

Şirvan Kaymakamı Kemal Gürsel'e

Umumî Müfettişlikçe yapılan teftişte sayım ve numara işlerinde yitiksek alâka ve sevk eden mesaisinden dolayı Vilâyetçe takdimname ile telif edilmiştir.

20/1/941

Tokatlı Kaymakamı Turgut Cantekin'e
Samutu Nahiyesi Müdürü Salahattin Taner
Etimesgut „ „ Kamil Uysal'a

Polatlı kazasına bağlı Samutu nahiyesiyle Yeni doğan, Ali kolan, ve Somut Köylerinde yerleşik Göçmen ve yerli halkın topraklarının tevzi ve temlik işlerinde gösterdiği büyük gayretinden dolayı Vilâyetçe takdir edilmişlerdir.

5/2/941

Karacabey kazası kaymakamı H. Şerif Seçkine

Kazada vukua gelen seylâpta aldığı müessir ve yerinde tedbirlerde insan ve hayvan zayıatına meydan bırakmadığından dolayı Bursa vilâyetince takdirname ile taltif edilmiştir.

4/2/941

Finike kaymakamı Muammer Kutay'a

İdare hususîye tahsilâtının şayanı memnuniyet dereceye iblâğı için alâkadarları vazifeye sevk etmek ve çalıştırmakta gösterdiği gayret ve muvaffakiyetinden dolayı Antalya Vilâyetince takdirname verilmiştir.

1/2/941

Maiyet memuru Muammer Kozanda,

Serik kaymakamlık vekâletinde bulunduğu sırada kaza yollarında ve Mektep inşaat işlerinde gösterdiği gayret ve faaliyetinden dolayı An İtalya Vilâyetince takdirname verilmiştir.

8/2/941

Diyarı bakır Valisi Feyzi Gürel'e

Gecen umumî Nüfus sayımı işlerinde derin alâka ve şayanı memnuniyet mesaisinden dolayı Vekâlet Yüksek makamınca takdirname verilmiştir.

15/2/941

Turgutlu Kaymakamı Adalettin Öz gelen

Kazanın Malî, muamelatıyla tahsilat işlerinin tanzim ve idaresinde mesai ve muvaffakiyetinden dolayı Manisa Vilâyetince takdirname ile taltif edilmiştir.

24/2/941

DÜZELTME

Özalp kaymakamı Niyazi Toker'e (Numerotaj işlerinde ve sayım hazır karında gösterdiği büyük gayret ve mesaisinden dolayı) takdirname verildiği 151 sayılı mecmuanın 2176ncı sayfasında yazılmış ise de bu taktir namenin (Ankara'nın Çubuk kazasında yapılan kadastro işlerinde gösterdiği gayret ve mesaisine ait olduğu) tashih olunur.

Vekâlet emrine almanlar

Kararname 16334

1 — Eruh Kaymakamı Nusret Ünlütürk'ün görülen İdarî lüzuma fahten Vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

10/1/941

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S.. M. U. M.
2. Ş. M,
Sayı
7

2/941

Özü:

Hoca köyü Nahiyesi adının üç pınar olarak değiştirilmesi hakkında:

Vekâlet Yüksek Makamına

Konya Vilâyetinin Bozkır kazasına bağlı Hoca köyü Nahiyesi merkezi olan Hoca köyünün Pabuççu köyü ile birleştirilerek bu mahalde mevcut. Üç pınara izafeten Üç pınar adı verilmişti.

Nahiye adının da halen Hoca köyü olarak kalması muamelât ve muhaberatta bir takım hatalar tevhit edeceği gibi Adliye ve Zabıta işlerinde de bazı yanlışlıklara sebebiyet vereceği ileri sürülerek Nahiye adının da Üç pınar olarak değiştirilmesi İdare heyeti ve Umumî Meclis kararlarına dayanılarak Konya Vilâyetince istenilmektedir

İcra kılman tetkikatta bu Talep yerinde görülmüş ve muamelesinde Vilâyet İdaresi kanununu değiştiren 3001 sayılı kanuna muadil 3451 sa-

yılı kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan adı geçen Nahiye adının da Üç pınar olarak değiştirilmesini yüksek tasviplerine arz ederim

28/2/941

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S.. M. U. M.
2. Ş. M,
Sayı

2/941

Özü:

Karamustafalar mahallesinin
Çalı ovaya bağlanması
hakkında:

Vekâlet Yüksek Makamına

Balıkesir Vilâyeti Balya kazasının Çukurca köyüne bağlı Kara Mustafalar mahallesinin bağlı bulunduğu köyle arasındaki mesafenin 10 kilometre ve yollarının da pek fazla arızalı olması itibariyle köyün idari iş- kerinde fevkalade müşkülata maruz bulduklarından bu köyden ayrılırsak kendilerine 5 kilometre gibi yakın mesafede bulunan ve kaza merkezli ile köylerinin yolu üzerinde olan Çalı ova köyüne bağlanmaları halkın halebî, idare heyeti ve Encümen kararlarına dayanılarak Balıkesir Vilâyetince teklif edilmektedir,

İcra kılman tetkikatta: işbu teklif yerinde görülmüş ve muamelesi de Vilâyet idaresi kanununu değiştiren 3001 sayılı kanuna muaddel 3451 sayılı

kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan Karamustafalar mahallesinin Çukurca köyünden ayrılarak Çalı ova köyü ile birleştirilmesini yüksek tasviplerine arz ederim.

28/2/941

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S.. M. U. M.
2. Ş. M,
Sayı

9

Özü:

Belen mahallesinin müstakil bir köy haline getirilmesi hakkında:

Vekâlet Yüksek Makamına

İzmir Vilâyeti Menemen kazasının Haykırın köyüne bağlı Belen mahallesinin 300 nüfusu ihtiva etmesi itibariyle kanunen müstakil köy haline gelebilecek vaziyette olması ve İktisadî durumu itibariyle de köy kanununun tahmil edeceği vazifeleri ifaya muktedir bulunması bu takdirde sosyal ekonomik ve bayındırlık bakımlarından daha ziyade inkişaf ve terakkiye mazhar olacağı aynı zamanda idari ve inzibatî bakımlarından! da faydalar elde edileceği ileri sürülerek (Belen) adile müstakil köy haline getirilmesi idare heyeti ve daimi encümen kararlarına dayanılarak İzmir Vilâyetince teklif edilmektedir.

İcra kılman tetkikatta: işbu teklif yerinde görülmüş ve muamelesi de Vilâyet idaresi kanununu değiştiren 3001 S. kanunu muadil 3451 sav yılı kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan adı geçen mahallenin Belen adile müstakil köy haline getirilmesini yüksek tasviplerime sonsuz saygılarımla arz ederim.

28 2 941

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S.. M. U. M.
2. Ş. M,
Sayı

10

2/941

Özü:

Bedeller mahallesinin Ali demirci köyüne bağlanması hakkında:

Vekâlet Yüksek Makamına

Balıkesir Vilâyeti Balya kazasının Akçal köyüne bağlı Bedeller mahallesinin bu köye 5, Ali Demirci köyüne ise 2,5 Kim. mesafede olması ve arazilerinin de birbirine karışık bulunması itibariyle Akçal köyünden ayrılarak Ali Demirci köyüne ve bu suretle başlı başına bir köy teşkil edemeyecek olan Akçal köyünün de keza aynı sebeplerle Patlak köy ile birleştirilmeleri ve muhtarlıklarının da birleştikleri köylerin adile anılması iki köy halkının talebi üzerine istihsal edilen İdare Heyeti ve Encümeni Daimi kararlarına dayanılarak Balıkesir Vilâyetinde teklif edilmektedir.

İcra kılınan tetkikatta: İşbu teklif yerinde görülmüş ve muamelesi de Vilâyet İdaresi kanununu değiştiren 3001 sayılı kanunu muadil 3451 sayılı kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan Muhtarlıkları, birleştirdikleri köylerin adile anılmak üzere Bedeller mahallesinin Ali demirci ve Akçal köyünün de Patlak Köyü ile birleştirilmeleri Yüksek tasviplerine arz olunur.

28/2/941

Kararnameler

2

Kararname No: 15114

28.11.1940 tarih ve 2/14710 sayılı kararnameye ektir:

3491 sayılı kanunun Sinci maddesinin 2 inci fıkrası mucibince, Toprak Mahsulleri Ofisinin memleket ihtiyatı olarak un stokları vücuda getirmesi ve bunları fevkalâde hallerin icap ettirdiği şekil ve mahallerde muhafaza ve idare etmesi hakkındaki ilişik kararın meriyete konulması; Ticaret Vekilliğinin 23.1.1941 tarih ve 6/505 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine icra Vekilleri Heyetince 30.1.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

30/1/1941

2

Kararname No: 15120

7.6.1940 tarih ve 2 13659 sayılı kararnameye ektir:

Türkiye’de harp silâh ve mühimmatı yapan hususî sanayi müesseselerinin kontrolü hakkındaki 3763 sayılı kanunun şümulü dâhiline giren harp mühimmat ve sanayiinin, 1941 senesi için ilişik listede yazılı olduğu şekilde tespiti; Millî Müdafaa Vekilliğinin 23.1.1941 tarih ve 40151 sayılı teklifi üzerine, 3763 sayılı kanunun birinci maddesinin ikinci fıkrasına tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 30/1/1941 talihinde kabul olunmuştur.

30.1.1941

Kararname No: 15164:

3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla değiştirilen 14, 31 ve 36 ncı maddelerine müsteniden, müstahsil elinde bulunan ve tohumlukla yemelik ihtiyaçlarından fazla olan hububatın el konma hükümlerine tâbi tutulması hakkında olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/786 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik (107) numaralı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 12.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

Karar Sayısı: 107

Madde 1 — Aşağıda isimleri yazılı vilâyetlerin ve kazaların hudutları dahilinde kendisine veya başkasına ait vasıtalarla kendisine veya başkasına ait arazide ziraat yapan veyahut arazi, para, âlet, çift hayvanı, tohum vesaire vermek suretiyle ziraata iştirak eden resmî ve hususî bilumum hakikî ve hükmi şahıslar, bu kararname hükümlerinin mahallerinde ilânı tarihinden itibaren nihayet beş gün zarfında nezd- lerinde bulunan veyahut diğer bir mahalde olup kendi tasarrufları altında olan bütün buğday ve çavdar ve arpa ve yulaflarının miktarlarını ve buldukları yerleri Millî Korunma Kanununun muaddel 31 inci maddesinin son fıkrası mucibince bir beyanname ile bildirimiiyle mecburdurlar.

A) Ankara, Afyonkarahisar, Amasya, Burdur, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Eskişehir, Isparta, Kayseri, Kırşehir, Kütahya, Mardin. Niğde, Sivas, Urfa, ve Yozgat Vilâyetleri;

B) Bilecik Vilâyetinin Boz höyük Kazası, Çankırı Vilâyetinin Merkez Kazası, Tokat Vilâyetinin Merkez Kazası ile Artova, Erbaa ve Zile Kazaları, Konya Vilâyetinin Merkez Kazası ile Akşehir, Beyşehir, Cihanbeyli, Çumra, Ereğli, Ilgın, Kadınhanı, Karaman, Karapınar ve Seydişehir Kazaları.

Madde 2 — Birinci maddede zikredilen hakikî ve hükmi şahıslar tarafından verilecek beyannamelere yazılacak hususta şunlardır:

A) Beyanname sahibi hakikî şahıs ise adı, soyadı ve oturduğu yer; hükmi şahıs ise resmî ve ticarî unvanı, merkez veya şubelerinin resmî ikametgâhı;

B) Nezdindeki veya başka yerde olup kendi tasarrufunda bulunan buğday, çavdar, arpa ve yulafın ayrı ayrı miktarlar:

C) Malın bulunduğu yerler;

D) Hakikî şahıslar için hanesi halkı ve işçilerinin ve hükmi şahıslar için müessese idaresi ile idare emrinde müstahdem amelenin ne miktar yemekliğe ihtiyaçlar bulunduğu (Yemeklik, beyannamenin doldurulduğu tarihten itibaren, Urfa, Mardin ve Diyarbakır Vilâyetlerinde 1941 yılının haziran ayı nihayetine ve diğer vilâyetlerde 1941 yılının Ağustos ayı ortasına kadar olan zamana münhasır olmak üzere buğday ve çavdar beraber bir aylık bir müddet için beher nüfusa vasatî ekmelek olarak yirmi kilo ve yemeklik olarak on kilo ki ceman otuz kilo hesap edilir.)

E) Yemlik arpa ve yulaf, beyanname tarihinden itibaren yeni mahsule kadar beher büyük baş koşum hayvanı için günde beşer kilo ve koşulmayan beher büyük baş hayvan için günde üçer kilo ve beher küçükbaş hayvan için beyanname tarihinden yeni mahsul zamanına kadar toptan on kilo arpa ve yulaf beraber olmak üzere hesap edilecektir. Yeni mahsul zamanı arpa ve yulaf için de buğday ve çavdar hakkında kabul edilen zamanın aynıdır.

F) Beyanname tarihinden sonra bu yıl için ekmesi mümkün olan tohumluk miktarı, (buğday, çavdar, arpa ve yulaf için ayrı ayrı gösterilecektir.)

G) Hakikî şahıslar için, hanesi halkının nüfusu iaşesiyle mükellef olduğu işçinin adedi ve çift hayvanlarının sayısı, traktör kullanılıyorsa beygir kuvveti; hükmi şahıslar için müessese idare memurları ile aileleri efradının ve müessesede müstahdem olup işçileri idareye ait bulunan amelenin adetleri ve çiftte kullanılan hayvanların sayısı, traktör varsa beygir kuvveti ve koşulmayan büyük baş hayvan adedi ile küçükbaş hayvan adedi.

H) Beyannamenin doldurulduğu tarih, imza veya mühür,

ı) Beyannameye yazılan malûmatın doğru olduğunu mabeyin, beyanname sahibinin ikametgâhına göre, köy ihtiyar heyetinin veya Belediyenin tasdik ve imzası,

Madde 3 — Bu iş için tanzif edilenlerin yardımlar ile alâkalılar tarafından doldurulan ve ikinci maddenin (H) fıkrası mucibince lastik edilen beyannameler, köy ihtiyar heyetleri veya alâkalı memurlar tarafından hemen mahallin en büyük Mülkiye memuruna makbuz mukabilinde tevdi olunur.

Mahallin en büyük Mülkiye memuru tarafından teslim edilen bu beyannameler, en kısa bir müddet zarfında Toprak Mahsulleri Ofisinin en yakın teşkilâtına gene makbuz mukabilinde verilir.

Madde 4 — Yukarıdaki maddeler mucibince beyanname verenlerin, ikinci maddenin (d), (e), ve (f) fıkralarında zikredildiği veçhile tespit olunan yemeklik ve tohumluk ve yemlik ihtiyaçları haricinde kalan buğday, çavdar, arpa ve yulaflarına Hükümetçe el konmuştur.

Birinci maddede zikredildiği veçhile kararname methinin mahallerinde tebliğ ve ilân olunduğu tarihten itibaren, el konan bu buğday, çavdar, arpa ve yulafların Toprak Mahsulleri Ofisinin teşkilâtı olan yerlerde Ofisten gaysine satılması memnudur; şu kadar ki Ofis teşkilâtının bulunmadığı şehir ve kasabalarda, müstahsil zarurî ve mahdut ihtiyaçları için satış yapabilir.

Madde 5 — El konan mahsulünü ihtiyaç halinde acele satıp paraya çevirmek isteyen her müstahsil, malını dilediği her zaman için Ofisin en yakın ajansına getirip 2/14711 numaralı karnamede yazılı fiyat ve şartlarla satmakta serbesttir.

Madde 6 — 4 üncü madde hükümlerine tevfikân Hükümetçe el konan buğday, çavdar, arpa ve yulafların 2/14711 numaralı karnamede yazılı fiyat ve şartlarla bedelleri, teslim edilmişçe tamamen ödenmek suretiyle Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından 8, 9 ve 10 uncu maddelerde zikrolunan şekil ve mahallerde mubayaa edilir.

Madde 7 — Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından, gerek el konma

suretiyle ve gerek normal şekilde mubayaa edilen veya her ne suretle olursa olsun mubayaa edilecek olan hububatın naklinde Millî Korunma Kanununun 36ncı maddesi hükümlerinin tatbikine karar verilmiş ve bu işe Ticaret Vekâleti memur edilmiştir.

Ticaret Vekâleti bu hususta icap eden kararları ittihaz ve bunların tatbikine alâkalı valileri memur eder.

Madde 8 —: El konan buğday, çavdar, arpa ve yulaflar sahipleri veyahut - köy ihtiyar heyetleri veya Belediyeler tarafından tasdikli mazbatalarla salâhiyettar kılaçları - mümessilleri tarafından kendi nakil vasıtaları ile, demiryolu hattı güzergâhındaki en yakın Ofis merkezine nakil ve teslim edilir.

Nakil vasıtalarına malik olmayan veya bu vasıtaları temin ve tedarik edemeyen buğday, çavdar, arpa ve yulaf sahiplerine ait malların, yedinci madde mucibince nakledilmesi halinde, bu malların bulunduğu mahal ile Ofisin demiryolu güzergâhında bulunan en yakın merkezi arasındaki mesafeye ait mutat nakil ücreti, nakil olunan malın bedelinden tenzil olunur.

Şu kadar ki, bu malların bulunduğu mahallin tabî istasyonunda Ofisin teşkilâtı mevcut olmadığı takdirde Ofis, bu istasyonlara ekip göndermek suretiyle malları teslim eder.

Madde 9 — Birinci maddedeki hüküm müstesna olmak üzere bu malların nakil zamanları ve şekilleri mal sahipleri için en kolay ve en az zahmetli olmak üzere Ofisçe tertip olunur.

Madde 10 — El konan buğday, çavdar, arpa ve yulafın evsafına göre Ofis alım merkezlerince tespit olunan değer fiyatlarına mal sahipleri tarafından, mal ambara veya vagona dökülmeden evvel, itiraz vaki olduğu takdirde alâkalı Ofis memuru, fiyatına itiraz olunan maldan sahibiyile birlikte bir numune alıp müştereken mühürleyerek Ofis Umum Müdürlüğüne göndermekle beraber tayin eylediği evsafa tekabül eden alım baremi fiyatı üzerinden bedelini sahibine tamamen öder. Ofis Umum Müdürlüğü bu numuneleri Ticaret Vekâletine arz ederek alacağı emre

göre muameleyi tasdik veya icap eden fiyat farkının müstahsile tediyesini emreder.

Mal ambara veya vagona döküldükten sonra vuku bulacak itiraz edinlenmez.

Madde 11 — Bu kararname mucibince el konan buğday, çavdar, arpa ve yulafların Ofis merkezlerine sevk sırasında o mıntıkada müstehlik halkın ihtiyacı nazarı dikkate alınacak ve mıntıkanın tabii ihtiyacından fazla olanı sevk edilecektir.

Madde 12 — İşbu kararname hükümlerine tevfikan müstahsil tarafından verilecek olan beyannameler, Millî Korunma Kanununun muaddel 50nci maddesi mucibince damga resminden vesaire rüsum ve vergilerden muafır.

Madde 13 — Gerek bu kararname hükümlerine muhalif harekette bulunanlar ve gerek beyannamelerine hakikate uygun olmayan malumatı derç etmek suretiyle veya sair suretlerle bu kararnamenin tatbikatım işkâl edenler, Millî Korunma Kanunu hükümlerine göre cezalandırılırlar.

Madde 14 — İşbu kararname hükümlerinin vilâyetlerde tatbik ve infazına Valiler memur edilmiş olup Vilâyet Hususî idare memurları, Ziraat Müdür ve memurları, Ziraat Bankası memurları, ilkokullar öğretmenleri ve eğitmenler bu işlerde istihdam olunacaktırlar. Bunların harcırah ve masarifi zaruriyeler mer'i harcırah hükümleri dairesinde Ofişçe tesviye olunur.

Madde 15 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

Kararname No: 15108

Millî Korunma Kanunu hükümlerine müsteniden Sümer Bank fabrikalar ile hususî fabrikalar tarafından imal olunan ve icabında hariçten ithal edilecek olan pamuk ipliklerinin tevzi ve satış işlerine ve bu işlerin temini için İktisat Vekilliğine bir milyon liraya kadar mütedavil sermaye tahsisine mütedair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 22.1.1941 tarih ve 1/717 sayılı tezkeresiyle teklif olunan ilişik (95) numaralı kararın meriyete konulması; icra Vekilleri Heyetince 30.1.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

30/1/1941

Karar Sayısı: 95

1 — Millî Korunma Kanununun 8 inci maddesine müsteniden Sümer Bank fabrikaları ile hususî fabrikalar tarafından imal edilecek her nevi pamuk ipliklerinin istihsal hacmini, miktarını, çeşitlerini, cins ve nevilerini tayine iktisat Vekâleti salahiyetlidir.

2 — Millî Korunma Kanununun 11 inci maddesine müsteniden yukarıda mezkûr fabrikaların bu kararın meriyete girdiği tarihte ellerinde bulunan ve bundan sonra işbu fabrikalarda imal edilecek olan iplikleri normal maliyetine yüzde muayyen bir kâr ilavesiyle satın almağa ve icap eden yerlere sevk ettirmeğe iktisat Vekâleti mezundur. Bu malların bedelleri iktisat Vekâletince tayin olunacak yerlerde teslimi müteakip ödenir.

3 — Bu kararın birinci maddesinde mezkûr müesseselerin mamullerini ikinci maddedeki hükümler dairesinde mubayaaya ve iktisat Vekâletince tespit edilecek esaslar dâhilinde tevzi Sümer Bank memur edilmiştir. Sümer Bankın tevzi işleri ve sair masarifini karşılamak üzere bu kararın ikinci maddesinde zikredilen mamullerin satış fiyatına iktisat Vekâletince tespit edilecek yüzde muayyen bir fark ilâve olunur

Sümer Bank teşkilâtının mevcut olmadığı yerlerde tevziat işinde Ziraat Bankası ve Halk Bankası teşkilâtı, İktisat Vekâletince tespit edilecek şartlar dahilinde, tavzif edilebilir.

4 — Dâhilî mamullerle karşılanamayan ve miktar ve nevileri İktisat Vekâletince tespit edilen pamuk ipliklerini Ticaret Vekâleti hariçten celp ve temin eder. Bu suretle ithal edilecek ipliklerin tevziatı keza Sümer Bankça yapılır.

5 — Bu kararın ikinci maddesinde yazılı iş için İktisat Vekâletine bir milyon liraya kadar bir mütedavil sermaye tahsis olunmuştur.

6 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15137

Dahiliye Vekâletinin, Devlet daire ve müesseseler inde kâğıt tasarruf atına dair olan 2/13745 ve 2/14638 sayılı kararnameler hükümlerinden istisnasını teminden Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 29/1/1941 tarih ve 1/741 sayılı tezkeresiyle teklif olunan ilişik (96) sayılı kararın meri yete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 5.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

4/2/1941

Karar Sayısı: 96

1 — Dâhiliye Vekâleti, 22.6.1940, 6.11.1940 tarih ve 2/13745, 2/14638 sayılı kararnamelerle meriyet mevkiine konan K/33 ve K/69 sayılı karar hükümlerinden istisna edilmiştir.

2 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

Kararname No: 15188

Kibrit ve akmak İnhisarı Türk Anonim Őirketinin İstanbul'da Büyük deredeki Kibrit Fabrikasında günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına dair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 29.1.1941 tarih ve 1/752 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik 97 sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 5.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

5/2/1941

Karar Sayısı: 97

1 — Kibrit ve akmak İnhisarı Türk Anonim Őirketinin İstanbul'da Büyükdere'deki Kibrit Fabrikasında, 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla muaddel 19 uncu maddesine müsteniden, günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına müsaade verilmiştir

2 — Birinci maddeye göre yapılacak fazla mesaiye ait cretler İŞ Kanununun 37nci maddesi hükümlerine tevfikan ödenir.

3 — İŞbu karar neşri tarihinden mer'idir.

Kararname No: 15165

Yeni kalede yapılmakta olan deniz inŐaatının bir an evvel ikmalî için, müteahhide ait ve İzmir Belediyesinde kayıtlı bulunan H. 514 numaralı otomobilin İzmir'le Yeni kale arasında seyrüseferde bulunmasına dair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8/2/1941 tarih ve 1/774 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik K/99 sayılı kararın meriyete kopul-

ması; icra Vekilleri Heyetince 14 2/1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 99

1 — İzmir Belediyesinde mukayyet H. 514 numaralı Otomobilin, inşaatın devamı müddetince, İzmir'le Yeni kale arasında seyrüseferde bulunmasına müsaade edilmiştir'.

2 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir?.

2

Kararname No: 15166

10.6.1940 tarih ve 2/13668 sayılı kararnameye ektir:

3780 sayılı Milli Korunma Kanununun 9 uncu maddesine göre yol; köprü, meydan ve iskele inşaat işleri için tesis edilen ücretli iş mükellefiyeti müddetinin değiştirilmesine dair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/775 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik 100 sayılı Kararın meriyete konulması; icra Vekilleri Heyetince 14 Şubat 1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 100

1 — 10.6.1940 tarih ve 2/13668 sayılı kararname ile meriyet mevkiine konan K/31 sayılı kararın ikinci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur:

«İş mükellefiyeti bir takvim senesi zarfında iki aydan ibaret olup mükellef, müddetini bitirdikten sonra isterse daha fazla da çalışabilir.»

2 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15167

iktisat Vekilliğince gösterilen lüzuma binaen, İstanbul Belediyesine bağlı Sular İdaresiyle Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresinin iş yerlerinde, günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına mütedair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/776 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik (101) numaralı kararın meriyete konulması 3954 sayılı kanunun 19 uncu maddesine tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14 2/1941

Karar sayısı: 101

1 — 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 3954 numaralı kanunla muaddel 19 uncu maddesine müsteniden, İstanbul Belediyesine bağlı Sular İdaresiyle Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresinin iş yerlerinde, günde üç saate kadar fazla mesai yapılmasına müsaade verilmiştir.

2 — Birinci maddeye göre yapılacak fazla mesaiye ait ücretler İş Kanununun 37nci maddesi hükümlerine tevfikan ödenir.

3 — İşbu Karar neşri tarihinden itibaren meridir.

Kararname No: 15168

3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla değiştirilen 6 ncı maddesinin 2nci fıkrasına müsteniden, memleketin iāē işlerinin tanzim, idare ve murakabesiyle mükellef olmak üzere Ticaret Vekāletine bağlı bir iāē teřkilātu kurulmasına mütedair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/778 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik (102) sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 102

Madde 1 — Memleketin iāē işlerinin tanzim, idare ve murakabesiyle mükellef olmak üzere kurulan Ticaret Vekāleti İāē Teřkilātu, Ticaret Vekilinin emri altında bir müteşarlar bir müteşar muavininden ve aşağıda yazılı Heyetle merkez ve Vilāyetler teřkilātından terekkep eder:

- A) İāē İşbirliği Heyeti;
- B) İāē Umum Müdürlüğü;
- C) Fiat Murakabe Müdürlüğü;
- D) Matbuat, Muhasebe, Zat İşleri, Levazım, Evrak ve Dosya ve Őifre servisleri; ve
- E) Vilāyetler? Teřkilātu.

Madde 2 — Ticaret Vekāletine bağlı (toprak Mahsulleri Ofisi), (Petrol Ofisi) ve (Ticaret Ofisi) ile ileride aynı maksatla kurulacak teşekküllerin Vekāletteki işleri iāē müteşarlığında görölür.

Madde 3 — İāē Müteşarı, Vekilin emrinde ve onun yardımcısıdır. Vekilin vereceği talimat dairesinde Müteşarlık işlerini Vekil namına idare eder.

Madde 4 — İaşe İşbirliği Heyeti, Milli Müdafaa, Maliye, İktisat, Münakalât ve Ziraat Vekâletleri mümessillerde Ticaret Vekilinin tensip edeceği daire âmirlerinden mürekkeptir. Bu heyet iaşe işlerinin yürütülmesinde alâkalı vekâletlerle irtibat, tatbikatta sürat ve elbirliği teminde muvazzaftır.

İaşe Müsteşarı, Heyetin Reisi ve İaşe teşkilâtı âmirleri tabii azasıdır

Madde 5 — İaşe Müsteşar Muavinliği, bir müsteşar muavinin idaresinde yukarıda 1 inci maddenin (D.) fıkrasında yazılı servisleri ihtiva eder, Muavin müsteşarın kendisine vereceği işleri tedvir ve iaşe teşkilâtına dâhil teşekkül ve müesseseler arasında ahenkli çalışmayı ve irtibatı temin eder.

Madde 6 — İaşe Umum Müdürlüğü, memleketin iaşe ihtiyaçlarının icap ettirdiği şekilde idari, ihraç, stok ve tevzi işlerde istihlâki tanzim ve tedvir eder. Umum Müdürlük, ihtiyaçlar, ofisler ve nakliyat şubelerinden mürekkeptir.

Madde 7 — Fiat Murakabe Müdürlüğü, iaşe maddelerine müteallik fiyatların ve icabında, muhtelif ticaret ve sanayi zümrelerinin azamî kâr hadlerinin tespiti esaslarını hazırlar ve murakabe eder. Hayat pahalılığı seyrini tetkik eyler.

Bütün fiyat murakabesine ait mevzuatın, sair vekâlet veya makaralara bıraktığı hususta hariç olmak üzere, tatbiki bu müdürlüğün vazifesi cümlesindedir.

Madde 8 — İaşe teşkilâtının vilâyetlerdeki işleri, vekâletin vilâyetler teşkilâtı ve bu husus için kurulmuş ve kurulacak sair teşkilât tarafından görülür.

Madde 9 — İaşe Teşkilâtının merkez kadrosu bağlı 1 sayılı cetvelde, bu teşkilât dolayısıyla Ticaret Vekâleti Teftiş Heyeti Reisliği ve Hukuk Müşavirliği kadrolarına, yapılan ilâveler 2 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Muvakkat madde — Bağlı kadrolar mucibince maaş, ücretlerle tazminat ve harcırahlar ve bu teşkilâtın çalışması için lüzumlu bina kirası, mefruşat, demirbaşlar, kırtasiye, tenvir, teshin, mebus at ve saire gibi

masrafların, 1 Şubat ilâ 31 Mayıs 1941 tarihli dört aylık devreye münhasır karşılığı olmak üzere, Millî Korunma Kanununun muaddel 6 ncı maddesi 3 üncü fıkrası ve 43 üncü maddesi mucibince Ticaret Vekâletinin emrine 160.000 lira verilmiştir.

17.8.1940 tarih ve 2/14203 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararı ile tasvip edilen 48 sayılı Koordinasyon Heyeti kararına tevfikan kabul edilmiş bulunan Fiat Murakabe Teşkilâtı Kadrosu ve tahsisatı yukarıdaki 8 inci madde mucibince aynen bu teşkilâta ilâve olunmuştur.

Madde 10 — Bu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15169

Millî Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla muaddel 6ncı maddesinin 5 inci fıkrasına istinaden Ticaret Vekilliğine bağlı hükmi şahsiyeti haiz bir Petrol Ofisi kurulmasına ve bu Ofise mezkûr kanunun 3954 sayılı kanunla muaddel 43 üncü maddesiyle tahsis edilen paradan 5 milyon liraya kadar bir sermaye verilmesine dair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/779 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik K/103 sayılı kararın meriyete konulması; icra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 103

Umumî Hükümler

Madde 1 — Millî Korunma Kanununun muaddel 6ncı maddesine göre hükmi şahsiyeti haiz olmak, hususî hukuk hükümlerine tevfikan idare edilmek, aşağıda yazılı vazifeleri görmek ve mesuliyeti sermayesiyle mahdut bulunmak üzere, malî ve İdarî muhtariyeti haiz bir «Petrol Ofisi» kurulmuştur.

Bu Ofis Ticaret Vekâletine bağı ve Ticaret Vekâletinin murakabesine tâbi olup merkezi İstanbul' dadır.

Ofisin göreçeğı işler.

Madde 2 — Ofis aşığıdaki şekilde petrol işleriyle iştiğal eder:

A) Halk ve millî müdafaa ihtiyaçları için lâzım olan her türlü petrol ve müştaklarını satın almak ve satmak, memleket haricinden satın aldığı petrol ve müştaklarını ithal etmek, memleketin muhtelif mahallerinde petrol ve müştakları stoklan vücuda getirmek;

B) Memleket dâhilinde bütün petrol ve müştaklarının fi atlanılın tespiti, bütün petrol ve müştaklarının tevziatının tanzimi, memleket dâhilinde vücuda getirilecek bilumum petrol ve müştakları stokların m cins, miktar ve mahallinin tayini hususunda Ticaret Vekâletine teklif yapmak ve lüzumunda petrol ve müştaklarının sevkiyatı işleriyle meşğul olmak;

C) Petrol ve müştaklarının ittihat ve nakline mahsus tank, her türlü kap ve nakil vasıtalarını inşa, mubayaa, icar ve isticar etmek ve bunları icabında satmak;

Ç) Lüzumunda ve imkân nispetinde tasfiyehaneler tesis, iştiira ve isticar etmek ve bunları işletmek ve bu maksatla ham petrol satın almak;

D) Muhtelif ihtiyaçlara göre petrol ve müştaklarının terkiibini değiştirmek ve bunlara icap eden diğer maddeleri karıştırmak ve bu maksatla lüzumlu tesisat ve teşkilâtı vücuda getirmek.

Madde 3 — İkinci maddede yazılı işlere girişmek için Ofis Ticaret Vekâletinin muvafakatini alır. Ofis Vekâletinin bu suretle muvafakatini istihsal ettiği işleri aksine emir telâkki edinceye kadar müstakilden görür.

Madde 4 — Ofis, Ticaret Vekâletinin müsaadesiyle, kendine verilmiş olan işlerin devri ve işletmesine iştiira mahiyetinde olmamak üzere, iştiğal mevzuuna giren işlerde diğer hükmî veya şahıslarla anlaşma ve mukaveleler yapabilir ve onların mesaisine iştiira edebilir.

Madde 5 — Ofis, işleri icabı olarak menkul mallara tasarruf edebileceği gibi, alacaklarının temini maksadıyla kendi namına gayrimenkul mallar üzerinde ipotek tesis eyleyebilir.

Madde 6 — Ofis, Ticaret Vekâletinin müsaadesiyle memleket içinde ve dışında lüzum gördüğü yerlerde teşkilât yapar, şubeler açabilir ve ajanlar bulundurabilir.

Madde 7 — icra Vekilleri Heyeti kararı ile Ofisin vilâyetlerdeki teşkilât ve vazifesiyle vilâyet ve belediyeler tanzim edilebilir ve bu işler Ofisin nam ve hesabına görülür. Bu maksatla vilâyet ve belediyelere icap eden vasıta ve imkânlar Ofis tarafından temin edilir.

Mali hükümler

Madde 8 — Ofisin sermayesi 5 milyon liradır. Bu sermaye icra Vekilleri Heyeti kararı ile artırılabilir.

Madde 9 — Ofisin Kadrosu İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmekle tekemmül eder.

İdare uzvu

Madde 10 — Ofisin idare uzvu Umum Müdürlüktür.

Madde 11 — Umum Müdürlük, umum müdür ile lüzumu kadar muavininden tereküp eder. Umum Müdür, Ticaret Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince umum müdür muavinleriyle muhasebe müdürü de Ticaret Vekili tarafından tayin edilir.

Madde 12 — Ofisin işleri Umum Müdürlük tarafından tedvir olunur. İdarî ve kaza makamlar nezdinde ve üçüncü şahıslara karşı Ofisi Umum Müdürlük temsil eder. Umum Müdürlük, Ofisin bilumum idare, muhasebe ve muadeletiyle ajanlarının işlerini murakabe için icap eden teşkilâtı kurar.

Madde 13 — Ofis işlerinin tedviri hususunda ve Ofise taallük eden bilumum mevzularda Ticaret Vekâleti doğrudan doğruya Umum Müdürlüğe emir ve talimat verir.

Madde 14 — Ticaret Vekâleti Ofis işlerini tayin edeceği bir ofis murakıby vasıtasıyla yakından takip eder.

Müteferrik hükümler

Madde 15 — Ofisin banka ve kredi işleri Ticaret Vekâletinin direktifleri dairesinde ve Ticaret Vekâletinin göstereceği bankalar tarafından yapılır.

Madde 16 — Ofis, iştiğal mevzuuna giren muhtelif işler için muayyen alâmeti farikalar, imtiyaz ruhsatnameleri, ihtira beratları ve sair müsaadeler alabilir, bunları satın alabileceği gibi başkalarına da devredebilir.

Muvakkat hükümler

1 — Ofis, Ticaret Vekâletinin tasvibiyle petrol limitet şirketini bil Sunum hukuk ve vacibi ile satın almaya mezundur.

2 — Bu devir muamelesi Maliye ve Ticaret Vekâletleri tarafından memur edilecek bir heyet marifetiyle yapılır.

Madde 17 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15170

Halk ve millî müdafaa ihtiyaçları için lüzumlu iaşe maddelerde malzemenin alım satım işlerini tedvir ve iddianı temin etmek için 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla muaddel 6ncı maddesinin 5 inci fıkrası ile 43 üncü maddesine istinaden Ticaret Vekâletine bağlı hükmî şahsiyeti haiz olmak üzere, bir (Ticaret Ofisi) kurulmasına ve bu ofise (5 milyon) liraya kadar sermaye verilmesine mütedair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8 2.1941 tarih ve 1/780 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik 104 sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 104**Umumî hükümler**

Madde 1 — Millî Korunma Kanununun muaddel 6ncı maddesine göre hükmi şahsiyeti haiz olmak, hususî hukuk hükümlerine tevfikân idare edilmek, aşağıda yazılı vazifeleri görmek ve mesuliyeti sermaye- sile mahdut bulunmak üzere malî ve idari muhtariyeti haiz bir «Ticaret Ofisi» kurulmuştur.

Bu Ofis Ticaret Vekâletine bağı ve Ticaret Vekâletinin murakabesine tâbi olup merkezi İstanbul'dadır.

Ofisin yapacağı işler

Madde 2 — Ofis halk ve millî müdafaa ihtiyaçları için Ticaret Vekâletince tayin edilecek;

A) Her türlü işe madde ve malzemesini satın almak, satmak, bu hususta icap eden ithalat ve ihracatı yapmak ve memleketin muhtelif mahallelerinde stoklar vücuda getirmek veya bu işleri mevcut veyahut kuracağı teşekküller vasıtasıyla gördürmek;

B) İştigal mevzuuna giren maddelerin fiyatlarının tespiti ve bu maddelerin tevzi işlerinin tanzimi hususunda Ticaret Vekâletine teklif yapmak ve gerek bu maddelerin şevki ve gerekse bu sevkiyatın icap ettirdiği nakliyat işleriyle meşgul olmak ve

C) İşe maddelerinin iddia har ve nakline mahsus her türlü depo, kap, zarf ve nakil vasıtalarını inşa, mubayaa, icar ve isticar etmek ve icabında bunları satmak gibi işlerle iştigal eder.

Madde 3 — Ofis Ticaret Vekâletinin muvafakat veya emriyle, alâkalı ticari ve malî müesses atı iştirak ettirerek, muayyen maddelerin istihsal veya ithal, işletme, ihraç veya tevzi için hükmi şahıslar kurabileceği gibi, bu işleri mevcut müesses at veya birliklerine de yaptırabilir.

Madde 4 — Ofis, Ticaret Vekâletinin müsaadesiyle, iştigal mevzuuna giren işlerde diğerk hükmi ve hakikî şahıslarla anlaşma ve mukaveleler yapabilir ve onların mesaisine iştirak edebilir.

Madde 5 — Ofis, Ticaret Vekâletinin müsaadesiyle, memleket için

de ve dışında lüzum gördüğü yerlerde teşkilât yapar, şubeler açabilir ve ajanlar bulundurabilir.

Madde 6 — İcra Vekilleri Heyeti karar ile Ofisin vilâyetlerdeki teşkilât ve vazifesiyle icap ederi yerlerde belediyeler tanzif edilebilir ve bu işler Ofisin nam ve hesabına görülür. Bu maksatla belediyelerle Ofis işbirliği yapabilir,

Malî hükümler

Madde 7 — Ofisin sermayesi 5 milyon liradır. Bu sermaye İcra Vekilleri Heyeti kararıyla artırılabilir.

Madde 8 — Ofisin kadrosu İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmekle tekemmül eder.

İdare uzvu

Madde 9 — Ofisin idare uzvu Umum Müdürlüktür.

Madde 10 — Umum Müdürlük, Umum Müdür ile lüzumu kadar muavininden tereküp eder. Umum Müdür, Ticaret Vekâletinin teklifi üzerine icra Vekilleri Heyetince ve muavinlerle muhasebe müdürü de Ticaret Vekili tarafından tayin edilir.

Madde 11 — Ofisin işleri Umum Müdürlük tarafından tedvir olunur. İdarî ve Kaza makamlar nezdinde ve üçüncü şahıslara karşı Ofisi, Umum Müdürlük temsil eder. Umum Müdürlük, Ofisin bilumum idare, muhasebe ve muamelatla ajanlarının işlerini murakabe için icap eden teşkilâtı kurar.

Madde 12 — Ofis işlerinin tedviri hususunda ve Ofise taallük eden bilumum mevzularda Ticaret Vekâleti doğrudan doğruya Umum Müdürlüğüne emir ve talimat verir.

Madde 13 — Ticaret Vekâleti, Ofis işlerini, tayin edeceği bir ofis murakıby vasıtası ile yakından takip eder.

Madde 14 — Ofis, işleri icabı olarak gayri menkul mallara tasarruf edebileceği gibi, alacaklarının temini maksadı ile, kendi namına gayri menkul mallar üzerinde ipotek tesis eyleyebilir.

Madde 15 — Ofisin banka ve kredi işleri Ticaret Vekâletinin direktifleri

dairesinde ve göstereceği bankalar tarafından yapılıp. Madde 16 — işbu Karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15171

Muhtelif kararlarla verilen müsaadeye istinaden günde üç saate kadar fazla mesai yapan iş yerlerinde munzam ücretlerin İş Kanununun 37nci maddesine göre ödenmesine dair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/784 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik (105) sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 105

1 — K/7, K/11, K/24, K/25, K/28 ve K/43 sayılı kararlarla verilen müsaadelere istinaden Devlet Demiryolları ve Limanları idaresi, inhisarlar idaresi, Darphane ve Damga Matbaası, her nevi iplik ve dokuma fabrika ve imalâthanelerde Sümer Banka bağlı bilumum fabrikalar, Maarif Matbaası ve Devlet Denizyolları ve Devlet Limanlar İşletmeleri idaresinin iş yerlerinde yapılmakta olan günde üç saate kadar fazla mesaiye ait munzam ücretler İş Kanununun 37 n-ci maddesi hükümlerine tevfikân ödenir.

2 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir

Kararname No: 15172

Millî Korunma Kanununun muaddel 14 ve 31 inci maddelerine istinaden, zahire ticaretiyle uğraşmayan müstahsillerden gayri bilumum hakikî ve hükmî şahıslar ellerinde bulunan buğday ve çavdarı beyana tâbi tutan ve 2/14713, 2/14916 ve 2/14986 sayılı kararnamelerle mer'î- yete konulmuş olan 76, 89 ve 91 numaralı karar hükümlerinin bir defa daha tatbik mevkiine konulması ve bunun bazı yerlerde arpa ile yulafa da teşmili hakkında olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 10/2/1941 tarih ve 11787 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik (108) sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur. 14/2/1941

Karar sayısı: 108

1 — Millî Korunma. Kanununun muaddel 14 ve 31 inci maddelerine istinaden, zahire ticaretiyle uğraşmayan müstahsillerden gayri bilumum hakikî ve hükmî şahısların ellerinde bulunan buğday ve çavdan beyana tâbi tutan ve beyan edilen buğdaylara Hükümetçe el konmasına mezuniyet veren K/76 sayılı kararla bu karara müzeyyen K/89 ve K/91 sayılı karar hükümleri bir defa daha tatbik mevkiine konmuş ve işbu kararın ikinci maddesinde mezkûr yerlerde arpa ile yulafa da teşmil edilmiştir.

2 — Arpa ve yulaf için Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından tediyeye edilecek değer fiyatlar aşağıda yazılıdır:

	Kilosu
	Kr.
Eskişehir, Kütahya, Afyon, Burdur, Denizli,	Ekstra arpalar 6.25
Niğde, Kayseri, Kırşehir, Yozgat, Çorum,	Beyaz arpalar 6.00
Ankara, Amasya, Sivas, Diyarbakır, Isparta,	Siyah ve çakır
Urfa, Mardin, Vilâyetlerinde; Tokat Vilâyetinin	arpalar 5,75
merkez kazasıyla Artova, Erbaa ve	
Zili kazalarında;	Yulaf 6.50
Konya Vilâyetinin merkez kazasıyla Akşehir.	
Beyşehir, Cihanbeyli, Çumra. Ereğli. Iğın.	
Kadınhanı, Karaman, Karapınar, Seydişehir	
kazalarında; Çankırı Vilâyetinin merkez	
kazasıyla Bilecik Vilâyetinin Bozüyük	
kazasında.	

Samsun Şehrinde	Ekstra arpalar 7.00
	Beyaz arpalar Siyah 6.75
	ve çakır
	Arpalar 6.50
	Yulaf 7.25
İstanbul Şehriyle İstanbul Vilâyetinin kaza	Ekstra arpalar 7.50
Merkezlerinde ve İzmir Şehrinde	Beyaz arpalar Siyah 7.25
	ve çakır
	Arpalar 7,00
	Yulaf 7.75

Bu maddede bahsi geçen arpa ve yulafın vasıfları şunlardır:

Ekstra arpalar: Ecnebi maddesi yüzde üçten, unlu maddesi yüzde üçten, siyah danesi yüzde üçten ve delicesi yüzde yanından fazla olmayan ve hektolitre vezni 61 kilogramdan daha yukarı bulunan beyaz arpalardır.

Beyaz arpalar: Ecnebi, maddesi yüzde dörtten, unlu maddesi yüzde beşten, siyah daneleri yüzde beşten fazla olmayan ve hektolitre vezni 61 kilogramdan aşağı bulunmayan beyaz arpalardır.

Siyah ve çakır arpalar: Ecnebi maddesi yüzde dörtten, unlu maddesi

yüzde beşten fazla olmayan ve hektolitre vezni 61 kilogramdan aşağı bulunmayan siyah arpalarla siyah danesi yüzde beşten fazla bulunan beyaz arpalardır.

Yulaf: Ecnebi maddesi yüzde dörtten ve unlu maddesi yüzde beşten fazla olmayan ve hektolitre vezni 4.6 kilogramdan aşağı bulunmayan yulaflardır.

Bunlardan aşağı vasıftaki arpa ve yulaflar ile bir liman veya istasyondan üç kilometreden uzak olan yerlerdeki arpa ve yulafların değer fiyatları, Toprak Mahsulleri Ofisinin mubayaa şartları dâhilinde yukarıda yazılı fiyatlardan tenzilat yapılmak suretiyle elde edilir.

3 — Değirmencilere ait olmak üzere değirmenlerde ve müştemilâtında bulunan arpa ve yulaflar da el konma hükmüne tâbidir.

4 — Bilecik Vilâyeti için, 2/14713 sayılı kararname ile meriyet. Mevkiine giren K/76 sayılı kararın 8 inci maddesinin D. fıkrası yerine B. fıkrasındaki ve 2/14714 sayılı kararname ile meriyet mevkiine giren K/77 sayılı kararın buğday kısmından D. fıkrası yerine B. fıkrasındaki, çavdar, arpa ve yulaf kısımlarında C. fıkraları yerine A. fıkralarındaki fiyatlar tatbik olunur.

5 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren meridir.

Kararname No: 15194

12.4.1940, 10.9.1940 tarih ve 2/13217, 2/14318 sayılı kararnamelere ektir:

3780 sayılı Milli Korunma Kanununun 3954 numaralı kanunla değiştirilen 30 uncu maddesine müsteniden, 17 ve 53 numaralı kararlarla tayin olunan mahallere! eki gayri menkullerin kira bedelleri hakkında olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2,1941 tarih ve 1/773 sayılı

tezkeresiyle teklif edilen ilişik 98 numaralı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14/2/1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 98

1 __ K/17 ve K. 53 sayılı kararlarla tayin olunan mahallerde gayrimenkullerin kira bedelleri, 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 3954 numaralı kanunla muaddel 30 uncu maddesine müstenitle, aşağıdaki hükümler dâhilinde tespit olunur:

A Kira mukavelenamelerinde kararlaştırılan kira bedellerde sair şartlar 3.939 takvim senesine ait, noterlikçe mukayyet, son kira mukavelenamelerindeki bedel ve şartlardan olamaz,

1939 takvim senesine ait noterlikçe mukayyet son icar mukavelenamesinde kira miktarı muayyen olup da sair şartlar yazılı değilse yeniden tanzim olunacak mukavelenamelere konacak şartlar, müstecir aleyhine olmamak şartıyla, mahallî örf ve âdete muhalif olamaz.

E - Kira bedeli noterlikçe mukayyet icar mukavelenamelerde muayyen olmayan gayrimenkuller için evveleminde aynı çatı altında teşkilât vesaire şartları itibariyle mümasili mecburların 1939 takvim senesindeki son İcar mukavelenamesi esas ittihaz olunur. Böyle bir mukavelename mevcut olmadığı veya memurlar arasında mümas elet bulunmadığı takdirde:

A) Bina Vergisi Kanunu hükümlerine göre 1939 takvim senesinde veya daha sonra takdir olunan gayri safi iratlar kira bedeli olarak kabul edilir.

B} 1939 takvim senesinden evvelki rayiçlere göre takdir olunan gayri safi iratlar, mahallî belediye encümenlerince tespit edilecek bir nispet dâhilinde tezyit olunabilir. Bu takdirde belediye encümenleri bu nispetleri işbu kararın neşri tarihinden itibaren azamî bir ay zarfında tespit ve ilân etmekle mükelleftirler. Belediye encümenlerinin bu su

retle takdir etikleri bedeller ancak bu kararnamenin taallük eylediği hususlarda. esas teşkil eder.

C) Yeniden inşa olunan veya m¼stecir tarafından tahliye edildikten sonra tadil olunarak kullanma tarzı değiştirilen gayrimenkuller için Bina Vergisi Kanununa g¼re Tadil¼t Komisyonlarınca takdir olunan gayri safi iratlar kira olarak kabul edilir.

 - Gayrimenkullerin aslı heyetini tevsi veya tebdil edecek mahiyette vaki olan tadiller dolayısıyla gayrimenkul kiralarının artmasını muhip hallerde Tadil¼t Komisyonlarınca yeniden takdir olunacak gayri safi iratlar kira olarak kabul edilir. (Binanın aslı heyetini tevsi veya tebdil edecek mahiyette genişletilmesini veya kullanma tarzının değişmesini muhip olmayacak şekilde d¼hili taksimatta veya harici kısımlarında vaki olacak tahavv¼ller, tamir ve tezyinler tadil sayılmaz.)

D - Tadil¼t Komisyonlarınca takdir olunan gayri safi iratlara itiraz vukuunda al¼kadark tetkik meretlerince (İtiraz ve Temyiz Komisyonları) gayri safi iratlara yapılacak zam veya tenziller bu mercilerin kararlarının katiyet kesp ettiği tarihten bir ay sonra tatbik olunur. Bu suretle gayri safi iradın tezyidi neticesinde artan yeni kirayı kabul etmeyen m¼stecir keyfiyetin mucir tarafından kendisine taahh¼tl¼ mektupla ihbarından itibaren nihayet 30 g¼n içinde mukavelenameyi feshedebilir.

E - (Tadil¼t Komisyonları C ve  fıkralarında mezk¼r gayrimenkullerin gayri safi iratlarını nihayet 15 g¼n zarfında takdir etmekle m¼kelleftirler, İtiraz Komisyonları itirafnamelerin kendilerine tevdiinden itibaren nihayet bir ay içinde karar verirler.

2 — Gayri safi iratları kiranın tayininde esas olarak alman birinci madde TC C ve  fıkralarındaki gayrimenkuller için akdedilecek kira mukavelenamelerinde kira bedelinden gayri diğer şerait mahall¼ örf¼ g¼re tayin olunur.

3 — Birinci maddenin C ve  fıkralarındaki gayrimenkullerin Tadil¼t Komisyonlarınca gayri safi iratları takdir edilmedikçe kiraya verilmeleri memnudur.

4 — Bu kararnamede bahsi geçen icar ve isticar akdine ait mahall¼ örf¼ ve ¼detler belediyelerce tespit edilerek toplu bir halde belediye dairelerden

herkesin görebileceği bir mahalle talik olunur.

5 — Belediye pulu ilhak ettirmek için noterlere müracaat eden kimseler icar mukavelenamelerinin ayrıca imzalı pulsuz bir suretini notere tevdi mecburdurlar.

6 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15197

2.12 1940 tarih ve 2/14790 sayılı kararname ile meriyet mevkiine konulan K/78 sayılı kararın (1) inci maddesinin (C) fıkrasına ilâve olunacak hükme mütedair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 11.2.1941 tarih ve 1/793 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik 112 numaralı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14/2/1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Karar sayısı: 112

1 — 2.12.1940 tarih ve 2/14790 sayılı kararname ile meriyet mevkiine konan K/78 sayılı kararın birinci maddesinin C. fıkrasına aşğıdaki hüküm ilâve olunmuştur.

«Şu kadar ki, zaruret dolayısıyla, gazetenin basıldığı makinenin tebdili icap ettiği takdirde Başvekâletin müsaadesiyle 1.11.1940 tarihindeki ebat değiştirilebilir».

2 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren meridir.

Kararname No: 15224

Tek tip ekme  çıkarılması, francala imalâtının tahdidi ve buğdaylara karıştırılacak  avdar nispeti hakkında olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 14.2.1941 tarih ve 802 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik (115) numaralı kararın meriyete konulması; 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun 8 inci ve bu kanunun 3954 sayılı kanunla tadil edilen 21 inci maddelerine tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 18.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

18/2/1941

Karar sayısı: 115

Madde 1 — Ankara, İstanbul ve İzmir şehirleri Belediye hudutları dahilinde yalnız, ecnebi maddesi çıkmış 100 kilo buğdaydan 84-86 kilo arasında un alınacak surette tek tip olarak imal edilen unlarla bu unlardan yapılan ekmekler istihlâk olunur

Madde 2 — Birinci madde yazılı unların imalinde kullanılacak buğday harmanlarına, bu harmanların asıllarında mevcut  avdarla birlikte azami % 15 i geçmeyecek nispette  avdar katılır. Bu nispet Toprak Mahsulleri Ofisince verilecek  avdarların miktar ile mukayyettir,

Madde 3 — Ankara, İstanbul ve İzmir şehirleri Belediye hudutlar dahilindeki 2466 numaralı Buğdayı Koruma Karşılığı Kanunu ve 2643 sayılı Buğdayı Koruma Karşılığı Kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun hükümlerine tâbi değirmenler, gerek bu şehirlerin ve gerek diğer mahallerin ihtiyaçları için birinci maddede yazılı tipten gayri un imal ve bunları satış ve istihlâke arz edemeyecekleri gibi bu şehirlerin ihtiyacım temine iştirak eden başka yerlerdeki değirmenlerin imal ettikleri bu tipten gayri unların da bu şehirlere ithal edilmesi memnudur.

Madde 4 — Bu şehirlerin francala ve sair ihtiyaçları için muktezi daha aşağı randımanlı unlar Ticaret Vekâletince tespit edilecek miktarda olmak üzere Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından hazırladır. Fran-

çalalar, her bir şehrin Belediyesince ihtiyaca göre tayin edilecek fırınlarda yapılır ve yine Belediyelerin tayin edecekleri mahallerde satış ve istihlâke arz olunur.

Madde 5 — Gerek 84 - 86 randımanı unlardan mamul ekmeğ ve gerek francala ve diğer maddelerin fiyatları, bu unların imalinde kullanılacak buğdayların, 2/14714 numaralı kararnamede münderiç azamî

fiyatlar tecavüz edilmemek üzere Fiat Murakabe Komisyonlarınca tayin, olunacak un fiyatları ve bu unlardan elde edilmesi mümkün ekmeğ ve diğer maddelerin miktarları göz ününde tutularak, imal masrafları ve normal kâr miktarı ilâvesi suretiyle Belediye Meclisi veya Daimî Encümenleri tarafından tespit olunur.

Madde 6 — Bu kararname hükümlerinin tatbikatı alâkalı vekâletlerin ve mahallî belediyelerin kendi teşkilât kanunları ve diğer mevzuat bakımından daimî surette kontrol edileceği gibi Ticaret Vekâleti tarafından da teftiş ve murakabe olunur.

İcabı hâklide Ticaret Vekâletinin talebi üzerine Dahiliye, Maliye, iktisat, Sıhhat ve İçtimai Muavenet, ve Ziraat Vekâletlerde T. C. Ziraat Bankası tarafından Ticaret Vekâleti emrine lüzumu kadar müfettiş ve kontrolör verilir.

Bu müfettiş ve kontrolörler Millî Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla muaddel 6 ncı maddesinin 8 inci fıkrası mucibince Ticaret Vekâleti müfettişlerinin tâbi olduğu kayıt ve şartlar dairesinde Ticaret Vekâleti [Teftiş Heyeti Reisinin emrinde çalışırlar.

Bu müfettiş ve kontrolörler maaşlarını mensup oldukları vekâlet ve müesseselerden alırlar. Harcırahları Millî Korunma Kanununun 43 üncü maddesinde yazılı sermayeden tesviye olunur.

Madde 7 — 3 üncü maddede zikredilen değirmenlerin imalâtını Toprak Mahsulleri Ofisi daimî surette murakabe altında bulunduracağı gibi belediyeler de fırınları sıkı bir kontrol altında bulundurmakla mükelleftirler.

2466 ve 2643 numaralı kanunlar mucibince Maliye Vekâleti tarafından kontrole tâbi tutulan bu değirmenlerde kontrol vazifesini ifa eden memur ve bekçiler deledelhace Ticaret Vekâletinin talebi üzerine 3

üncü madde hükümlerinin tatbikatını murakabe v temin vazifesiyle mükellef tutulurlar ve bu hususta lâzım gelen emir ve talimatı Ticaret Vekâletinden alırlar.

Muvakkat madde — İşbu kararın meriyete girdiği tarihte Ankara, İstanbul ve İzmir şehirleri belediye hudutları dahilinde bulunan ve yukarıda üçüncü maddede zikredilen vasıfları haiz olan değirmenler ile bu şehirlerdeki bilimum fırınlar, ellerinde mevcut unları bir beyanname ile belediyelere bildireceklerdir.

Bu unların tamamen sarf ve istihlâki belediyelerce temin olunduktan sonra işbu kararın birinci maddesindeki hükümler tatbik olunacaktır.

Madde 8 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No : 15191

3491 sayılı kanunun 29 uncu maddesine istinaden Ticaret Vekilliğince hazırlanarak 11.10.1940 tarih ve 6/6208 sayılı tezkere ile teklif ve Devlet Şûrasınca tetkik edilerek 6.2.1941 tarih ve 1516 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik (Toprak Mahsulleri Ofisi nizamnamesinin meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 14/2/1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

Toprak Mahsulleri Ofisi Nizamnamesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Ofis ve iştigal mevzuları

Madde 1 — Toprak Mahsulleri Ofisi, hükmî şahsiyeti haiz ve (3-491) ve (3460) sayılı kanunlar dairesinde malî ve idari muhtariyete malik olmak ve mesuliyeti sermayesi ile mahdut bulunmak üzere hususî hukuk

hükümlerine göre idare olunur bir teşekküldür. Ofis, Ticaret Vekâletine bağlı olup sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmiştir

Madde 2 — Ofisin idare merkezi Ankara'dadır.

Ofis, memleket içinde ve dışında lüzum gördüğü yerlerde teşkilât yapar, şubeler açabilir ve ajanlar bulundurabilir; işin icabına göre bu teşkilâtı lâğveder veya yerlerini değiştirir.

Ancak buğday alım yerleri, Ofisten gösterilecek lüzum üzerine Ticaret Vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyeti kararı ile tespit ve icabında aynı suretle lağv olunur.

Tespit olunan alım yerlerinde faaliyet zamanlarının tespiti veya faaliyetin muvakkaten durdurulması, alım ve ambar vaziyetine göre, Ofisin takdirine bağlıdır. Yalnız bu muameleler, mucip sebepler ile birlikte derhal Ticaret Vekâletine bildirilir.

Alım merkezleri, hinterlantları ile birlikte birer mıntıka teşkil ederler. Bu mıntıklar dâhilinde ambarları müsait olan veya Ticaret Vekâletince lüzum görülen yerlere, alım merkezine bağlı ekipler gönderilebilir. Ve o civardaki müstahsillerin malları, bu ekipler vasıtasıyla satın alınabilir. Bu takdirde fiyatlar, ekibin bağlı olduğu merkez için İcra Vekilleri. Heyetince tespit edilen fiyat ve esaslara tâbidir.

Madde 3 — Ofisin başlıca iştigal mevzuları; kanunun ikinci maddesinde gösterilen vazifeleri ifa etmek suretiyle

- A) Buğday ve sair hububat müstahsil ve müstehliklerinin himayesi,
- B) Silo ve ambarlar iktisap ve inşası ve bunların işletilmesi,
- C) Uyşturucu maddeler İnhisarının işletilmesidir.

Madde 4 — Ofis, Ticaret Vekâletinin muvafakatiyle lüzum göre

ceği yerlerde un ve ekmek fabrikaları kurmak, satın almak ve işletmekle ve her nevi un ve mamulleri sanayii işleriyle meşgul olabileceği gibi memleket içinde un alım ve satımı ve memleket dışına un ve mamulâtı satma işleriyle de iştigal edebilir. Bu vazifelerin ve (3491) sayılı kamında gösterilen bütün işlerin ne suretle yapılacağı, mevzuların hususiyetlerine göre, ayrı birer nizamname ile tayin olunur.

İKİNCİ BÖLÜM

İdare ve murakabe uzuvları ve bunların teşkil, tayin, vazife ve mesuliyet ve faaliyet tarzları

Madde 5 — Ofisin idare ve murakabe uzuvları şunlardır:

- 1 — Umumî Heyet,
- 2 — Umumî Murakabe Heyeti,
- 3 — İdare Meclisi,
- 4 — Umumî Müdürlük.

Madde 6 — Umumî heyetin ve umumî murakabe heyetinin teşekkülü ve vazifesi ve salâhiyeti hususî kanununda gösterilmiştir.

Madde T — Ofis, bir reis ile birisi umum müdür olmak üzere dört, azadan mürekkep bir idare meclisi marifetiyle idare olunur.

Reis ile azadan biri Ticaret Vekâletinin, birer aza da, Maliye ve Ziraat Vekâletlerinin inhaları üzerine İcra Vekilleri Heyetince tayin ve aylık ücretleri, (3853) sayılı kanunun (3) üncü maddesindeki şartlara göre, tespit olunur. Hizmet müddetleri, kararname tarihinden itibaren iki yıldır. Bu müddetin hitamında yeniden tayinleri caizdir. Müddetin: bitirmeden ayrılanların yerine tayin edilenler, seleflerinin müddetini ikmal ederler.

Bunların, yüksek tahsil görmüş ve vazifelerim muvaffakiyetle başarmak için muktezi meslekî, hukukî, malî ve İktisadî ve teknik bilgiyi haiz ve tecrübe sahibi olmaları şarttır.

Rakip müesseselerde maddi menfaat rabıtaları bulunanlar, idare meclisi reis ve azası olamazlar. İdare meclisi reis ve azası, sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmiş veya sermayesine devletçe iştirak edilmiş bütün teşekkül ve müesseselerde ve bütün bunlara mümasil serbest teşekküllerde vazife alamazlar. Ve Ofisin iştiğal mevzularına dahi işlerin imal ve ticareti ile meşgul olamazlar. Bir ticarethane şerikleri ve baba, anne, oğul, kardeş, kayın peder, kayın valide, kayın birader, zevce, kız, baldız, damat, enişte, yeğen, amca ve dayı aynı zaman da idare meclisi reis ve azalıklarında bulunamazlar.

Umum müdür, idare meclisinin tabîi azası olup müddetle mukayyet değildir. Kendisi bulunmadığı zaman vekâletinde bulunan zat, aynı salâhiyetle meclise iştirak eder.

Madde 8 — Reisin gaybubetinde, idare meclisinin aza arasından intihap edeceği zat içtima riyaset eder Umum müdür, muvakkat reisliğe intihap olunamaz.

Madde 9 — İdare meclisi, en az haftada bir defa ofis merkezinde toplanır. Bundan başka, azadan iki zatın müzakere mevzuunu sarahaten gösteren müşterek ve yazılı takrirleri veya umum müdürün kezalık yazılı teklifi üzerine toplantılar yapar.

Toplanma günleri ve müzakere ruznamesi, meclis reisi tarafından tayan ve tertip ve azaya tebliğ olunur.

Madde 10 — İdare meclisi reis ve azasının bütün toplantılarda hazır bulunmaları esastır. Mazereti olanların, toplantıdan evvel, mazeretlerini yazdı olarak meclis reisliğine bildirmeleri ve hasta olanların, hastalıklarını, resmî hekimlerin raporları ile veyahut imzası resmî makamlarca tasdikli raporlarla tevsik etmeleri lâzımdır.

İdare meclisi tarafından mezun olmaksızın toplantıda bulunmayanların o toplantıya isabet eden ücretleri kesilir ve kesilecek miktar bir aylık ücretin o ay içindeki toplantı adedine taksimi suretiyle hesap edilir.

Her hangi bir mazeret sebebiyle İdare meclisince verilecek mezuniyetlerin içtimalara hâlel getirmemesi ve bir ayı geçmemesi şarttır. Ticaret Vekâleti, bu mezuniyeti hastalık halinde, yine toplantılara hâlel gelmemek şartıyla altı aya kadar uzatabilir.

İdare meclisi tarafından mezun olmaksızın üç ay içinde dört toplantıda bulunmayanlar istifa etmiş sayılır.

Bu muamelelerin tatbikini icap ettiren hadiseler, idare meclisi reisi tarafından umum müdürlüğe yazı ile bildirilir.

Madde 11 — İdare meclisi reis ve azası vazifelerinin ifasında basiretli ve tedbirli bir tacir gibi harekete mecbur ve buna aykırı hareketlerinden dolayı sebep oldukları zararlardan ofise karşı hukuken mesuldürler. Ancak ofisin taahhütlerinden dolayı diğer tarafa karşı şahsan

mesul değildirler.

Madde 12 — İdare meclisi, mürettep adedin ekseriyeti hazır bulunmadıkça müzakerede bulunamaz ve kararlar mevcudun ekseriyeti ile verilir.

Reylerde müsavat halinde, reisin bulunduğu taraf tercih olunur.

Mecliste hazır bulunmayan azanın yazılı olarak reyini bildirmesi veya reyini kullanmak üzere azadan birini vekil etmesi caiz değildir.

Madde 13 — Her içtimain zabıtnamesi, sıra numarası altında ve müselsel karar numaralarını ve tarihi muhtevi olarak tutulur. Ve başına içtimada hazır bulunan reis ve azanın isimleri yazılır. Bu zabıtnamelerin hülâsaları o içtimada imzalanır.

Zabıtnameler, müteakip içtimada okunarak tasdik ve hülâsayı imza edenler tarafından imza olunduktan sonra birer sureti Ticaret Vekâletine ve umumî murakabe heyetine gönderilir.

Zabıt suretlerinin muteber olması için reis ile umum müdür veya muavinlerinden biri tarafından imza edilmiş olması lâzımdır.

Madde 14 — Meclis kararları, zabıtnamede yazılı ekseriyet veya ittifak kayıtları ve müzakerenin münakaşaya ait kısımları yazılmaksızın reis tarafından Umum Müdürlüğe tebliğ olunur.

Madde 15 — Ofisi ilzam edecek her türlü mukavele ve taahhütlerin, Umum Müdür veya muavinlerinden birileri alâkalı servislerin imza salâhiyetini haiz müdür veya şeflerinden biri tarafından imza edilmesi lâzımdır.

Madde 16 — Ofise ait muhabereler, muhasebe, kasa, cari hesaplar, havale, bütün varan muameleleri, çekler, makbuzlar ve sair evrak en az birisi birinci derecede olmak üzere iki salahiyetli imzayı taşımalıdır.

Madde 17 — İmzaya salahiyetli olacak memurlarla imza dereceleri, Umum Müdürlüğün teklifi ve idare meclisinin kararı ile tespit olunur. Ve keyfiyet, imzaya salahiyetli olanların imza şeklini ihtiva eden bir sirküler ile ilân edilir.

Madde 18 — İdare meclisinin vazife ve salâhiyetleri aşağıda yazılmıştır.

A) Umum müdürlük tarafından teklif edilen idare masrafları bütçesiyle kadrolarını Ticaret Vekâletinin tasdikine arz edilmek üzere aynen veya tadilden kabul etmek ve ihtiyaç halinde sene içinde yapılacak tadillerde de aynı usulde muamele ifa etmek,

B) İşletme masraflarına ait olarak umum müdürlük tarafından teklif edilen bütçeyi tetkik ve tasdik etmek ve icap ederse sene içinde yapılacak tadillerde de aynı usulde muamele ifa eylemek,

C) Umum müdürlük tarafından tanzim ve tevhit olunacak senelik bilânço ve kâr ve zarar hesabım tetkik ve tasvip etmek ve umumî, murakabe heyetine gönderilmek üzere ofisin başlıca faaliyet safhalarını gösterir raporu hazırlamak,

Ç) (3659) sayılı kanunun (13) üncü maddesinin (C) bendi mucibince her sene tahakkuk edecek safi kârdan ikramiye verilmesi muvafık olup olmayacağı ve muvafık görüldüğü takdirde bir maaşı geçmemek üzere tevzi edilecek ikramiyeye karşılık olarak yüzde beşin tefriki hakkında mütalaa ve teklifte bulunmak ve ikramiyenin verilmesi umumî heyetçe kabul edildiği takdirde idare meclisi reis ve azalar ile devam ve vazifede kusuru görülenler hariç olmak üzere umumî müdürlükçe ikramiyeye müstahak gösterilen memur ve müstahdemlerin listesini tetkik ve tasdik etmek,

(Umum müdürün idare meclisindeki tabîî azalığı bu ikramiyeden istifadesine mâni teşkil etmez.)

D) Fevkalâde hizmetlerinden dolayı (3659) sayılı kanunun (13) üncü maddesinin (C) fıkrası hükmüne tevfikân temettü kaydıyla mukayyet olmaksızın ayrıca bir maaşa kadar ikramiyeye müstahak olanları ve her birine verilecek ikramiye miktarını tespit eylemek,

E) Tahvilât çıkarmak veya istikraz akdetmek için umum müdürlük tarafından vaki olacak teklifi tetkik, şartları tespit ve umumî heyete arz etmek,

F) Buğday ve Ofisin iştilal mevzuuna girecek diğer hububatın alım merkezleri ile aynı fiyatları hakkında İcra Vekilleri Heyeti kararı istihsal edilmek üzere tetkiklerde bulunmak,

G) (3491) sayılı kanunun (2nci maddesinin (B) ve (E) fıkraları ile (21) ve 22 inci maddeleri mucibince yapılacak satışlara kâfi gelecek hububat ve mamul afyon stoklarının miktarını tespit etmek.

Ğ) İhtiva ettikleri morfin derecesine göre mubayaa edilecek drogsa afyonlar ile ekspertiz yolu ile ve kilo üzerinden satın alınabilecek softa afyonların fiyatlarını beynelmilel piyasalara, elindeki stoklara göre ve müstahsillerin menfaatlerini göz önünde bulundurmak suretiyle tayin ve Umum Müdürlükçe hazırlanacak mubayaa şekil ve plânlarını tetkik ve tasdik etmek,

H) Ofisin, Umum Müdürlükçe hazırlanacak, dâhili talimatnamelerini tetkik ve tasdik etmek,

ı) Memleket içinde ve dışında şube ve ajans açma ve kapama kararı vermek,

I) Yeniden yapılacak silo ve ambar binalarının Umum Müdürlüğün teklifi üzerine yerlerini tayin, keşif masraflarını ve ihalelerini tasdik etmek, talibi bulunmayan gibi inşaatın emaneten idarelerine karar vermek,

J) Ofisin işleri icabı olarak tasarruf edeceği gayrimenkullerin iktisabı veya inşaları hakkında karar vermek,

K) Alacaklarının temini maksadıyla ofis namına gayrimenkul mallar üzerinde ipotek tesis etmek, ipoteği altında olup da ofisçe takdir edilecek kıymetlere mütehammil olduğu halde ofisin alacaklarına kâfi bedelle talihleri çıkmayan gayrimenkulleri artırmaya iştirak suretiyle tasarrufuna almak ve değer bedelleri ile satmak hususlarında karar vermek,

ı) Ofisin leh ve aleyhindeki davalar sulh yolu ile halletmek,

M) Türk - Yugoslav Merkez Satış Bürosundaki müzakerelerde hasıl olabilecek ihtilâfları halle medar olacak talimat ve zaruret halinde hakeme müracaat için karar vermek,

N) Umum muhasebe müdürlüğüne tayin olunmak üzere Ticaret Vekâletine arz olunacak zatı Umum Müdürlüğün teklifi ile tespit etmek.

O) Umum Müdürün teklifi üzerine kendilerine imza salâhiyeti verilmesi lâzım gelen memurları tespit ve bu salâhiyetin derecesini tayin etmek,

Ö) İmza salâhiyetini haiz olan memurlarla hukuk müşaviri ve avukatları, müfettiş, kontrolör ve alelumum servis şeflerini Umum Müdürün teklifi üzerine tayin ve azl eylemek,

P) Umum Müdürlük tarafından verilecek üç aylık faaliyet raporumu ve bu meyanda ofisin üç aylık malî vaziyetini tetkik ve icabı halinde Umum Müdürlüğe verilmesi lâzım gelen direktifleri tayin etmek.

Madde 19 — Umum Müdürlük, bir umum müdür ile işlerin icabına göre Ticaret Vekâletinin inhası ve İcra Vekilleri Heyetinin karar ile tespit edilecek miktarda Umum Müdür muavininden tereküp eder.

Madde 20 — Umum Müdür ve muavinleri Ticaret Vekilinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile tayin ve azledilirler. Kendilerine verilecek aylık ücret miktarı, (3659) sayılı kanunun (3) üncü maddesindeki şartlara göre, bu tayin kararnamesinde tespit olunur.

Madde 21 — Umum Müdür, ofisin en yüksek idare ve icra âmiri olup ofisin bütün işlerini ve muamelelerini kanunî ve nizâmî esas ve hükümler dairesinde sevk ve idare, muamelelerinin cereyanına nezaret etmek ve bu maksatla lüzumlu gördüğü bütün tedbirleri tatbik etmek hususlarında tam salâhiyeti haizdir.

Madde 22 — Umum Müdür, ofisi kaza ve idari makamlar nez- dinde ve üçüncü şahıslara karşı temsil eder ve icabında bu hususta vekâlet verir.

Alelumum kefaletleri veya teminatları kabul eder ve ofis tarafından akdedilmiş borçların edasını ve her türlü taahhütlerin icrasını temin maksadıyla verilen ipotekleri ofis namına kayıt ve tescil ettirir.

Madde 23 — Umum Müdür, (18) inci maddenin (ö) fıkrasında yazılı memurların tayinlerini ve azillerini idare meclisine teklif ve bunlar haricindeki memurları tayin ve azil eder ve bu hususta yaptığı muamelelerden idare meclisine haber verir.

Madde 24 — Umum müdür muavinleri Umum Müdürden alacakları salâhiyetle onun namına hareket ederler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali hükümler

Madde 25 — Ofisin sermayesi, (3491) sayılı kanunun (12nci maddesinde yazılı membalardan tedarik edilmek üzere on yedi milyon liradır.

Bu sermaye, icra Vekilleri Heyeti karar ile bir misline kadar artırılabilir.

Madde 26 — Ofis, umumî heyetin teklifi ve İcra Vekilleri Heyeti karar ile ve Maliye Vekâletinin kefaleti ile azamî on milyon liraya kadar faizli veya faizsiz, ikramiyeli veya ikramiyesi tahvilât çıkarabilecek edilecek mukaveleye göre mezkûr bankaca yapılır.

Tahvilât veya istikraz şıklarından birinin veya mevzuken her iki şıkkın ihtiyarı, ofis umumî heyetinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince karara bağlanır.

Madde 27 — Ofisin banka ve kredi işleri, Ticaret Vekâletinin direktifleri dairesinde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ile Ofis arasında akdedilecek mukaveleye mezkûr bankaca yapılır.

Her hangi bir lüzum ve ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde ofis, Ticaret Vekâletinin münasip göreceği diğer bankalarla da kredi işlerini temin edebilir.

Madde 28 — Ofisin senelik bilançosu ile kâr ve zarar hesabı, İktisat Vekâletince hazırlanan tipe uygun olmak üzere, ertesi senenin ilk üç ayı içinde ihzar ve idare meclisine tevdi olunur.

İktisadî kaidelere göre amortisman payları, envanter kıymetleri ve normal işletme üzerinde müspet veya menfi tesirler icra eden amiller bilanço raporunda ve cetvellerinde izah olunur.

Bilanço, idare meclisince tetkik ve aynen veya tadilden tasdik edildikten sonra, kanunî müddet içinde, (18) inci maddenin (C) fıkrasında yazılı raporla birlikte umumî murakabe heyetine gönderilmek üzere U- mum Müdürlüğe iade olunur.

Madde 29 — (3491) sayılı kanunun (14) üncü maddesi hükmünce, mezkûr kanunun (2nci maddesinin (A) bendinde yazılı olduğu şekilde tespit edilen normal fiyatlarla iç ve dış piyasaların fiilî satış Hatları arasında ve (2nci maddenin (B) bendinde yazılı satış fiyatları ile ofisin satın alma fiyatları arasındaki farklar ve mümâsil ahvalde hükümet kararıyla ofisin alelumum ticarî muamelelerinde husule gelen fiyat farkları ile buğdayın maliyetini indirmek maksadıyla silo masraflarında İcra Vekilleri Heyetince yapılmasına karar verilen tenzilât farkları gibi ofis aleyhine tahakkuk eden açıklar hükümet tarafından tediyelir.

Bu itibarla buğday ve silo hesaplarından ve hükümet karar ile yapılan diğer hububat ve un işlerinden hasıl olacak zararlar hükümet hesabına zimmet kaydedilir.

Madde 30 — Ofisin ihtiyat sermayesi ofis işlerinden tahakkuk edecek safi kârlardan ve devletin her yıl ihtiyat sermayesi namıyla ofise vereceği paralardan tereküp eder.

Ofisin işletmelerinden mütevellit, zararları, ofisin teklifi ve umumî heyetin kararı üzerine, ihtiyat sermaye ile kapatılır.

Bir yılın zararını kapatmak için evvel ki yıldan müdevver ihtiyat sermaye kâfi gelmediği takdirde aradaki fark hükümetçe ihtiyat sermaye hesabına bilançoju takip eden ilk altı ay zarfında tediye olunur,

Yukarıdaki hükümlere göre bu işletme hesaplarında bilançoda görülecek zararlar hükümet hesabına zimmet kaydedilir

Madde 31 — Sene nihayetinde ofis hesabı kârla neticelenirse işbu safi kârdan yüzde beşi muhtemel zarar karşılığı olarak sermayenin dörtte birine varıncaya kadar ayrıldıktan sonra bakiyesinin yüzde beşine kadarı, ofis Umum Müdür ve muavinlerine ve diğer memur ve müstahdemlere (18) in maddenin (Ç) fıkrasında yazılı şartlar dâhilinde verilmek üzere, iki. yevmiye karşılığı olarak ayrılabilir.

Bu miktardan tevzi harici kalan miktarla safi kârın geri kalan kısmı kâmilten ihtiyat sermayesine nakledilir.

Madde 32 — Bilanço kâr ve temettü kaydetmemiş olsa dahi fevkalâde faaliyet ve gayretleri görülen ofis memurlarına ve müstahdemlerine

Umum Müdür ve muavinleri de dâhil olmak üzere idare meclisi karan ile bir aylık tutarına kadar fevkalâde ikramiye verilebilir.

Madde 33 — Ofisin müstahsilden yapacağı buğday ve sair hububat ile ham afyon mubayaalarına ait bilumum evrakı, vesikalar, senet ve kayıt ve defterler ve hesap hülâsaları ve menkul rehin muameleleri damga resmî, noter harçları, muamele vergisi ve sair her nevi teklif ve resimlerden muafır.

Ofise gerek devredilecek ve gerek intikal edecek olan gayrimenkullerin intikal ve ferağ muameleleri, hiç bir harç ve resme tâbi değildir.

Ofisin teşkil edeceği şirket ve müesseselerin teşkiline ait muameleler ve evrak, damga resmine ve diğer resim ve harçlara tâbi değildir.

Ofisin Türkiye dâhilinde resmî ve hususî şahıslarla ve müesseselerle ve şube ve ajanslar ile olan kıymet ve kıymetsiz mektup, kart ve paket irsalâtından, telgraf ve sair muhaberatından Devlet dairelerinden alınan miktarlarda ücret alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Müteferrik hükümler

Madde 34 — Ofis, teşkilâtının vazife göreceği, mallarını saklayacağı gayrimenkulleri, inşa ve iktisap suretlerde tasarruf edebilir. İcabi hale göre gayrimenkullerini satabilir, mübadele edebilir veya kiraya verebilir. Ve tasarrufun bütün icaplarını yapar.

Madde 35 — Ofis, alacaklarının temini maksadıyla kendi namına gayrimenkul mallar üzerine ipotek tesis edebilir.

Vadelerinde alacaklarını tahsil edemediği takdirde icra dairesi marifetiyle arttırmaya çıkartacağı ipoteği altındaki gayrimenkul mallara talip çıkmadığı veya çıkan talip gayrimenkulün ofisçe takdir ettirilen kıymeti müsait olduğu halde ofisin faizlerde birlikte alacaklarının balığ olduğu miktardan dun bedel verdiği takdirde ofis mukadder kıymete mütehammil olmak şartıyla alacaklarının balığı kadar bedelle arttırmaya iştirak eder.

Bu arttırmalar neticesinde ofise intikal eden gayrimenkullerin bir taraftan lâıyk bedellerle satılmaları sebepleri araştırılmakla beraber ofişçe en muvafık şekilde idareleri temin olunur.

Madde 36 — Ofisin iştigal mevzuuna giren işlerin ifasına müteallik arazi ve arsalarla binalar, Ticaret Vekâletinin tasvibi ile usulüne tevfikân istimlâk edilebilir.

Madde 37 — Ofis, iştigal mevzularına giren muhtelif işler için muayyen alâmeti farikalar, imtiyaz ruhsatnameleri, ihtira beratları ve sair müsaadeler alabilir ve bunları satın alabileceği gibi başkalarına da devredebilir.

Madde 38 — (3491) sayılı kanunun (29) uncu maddesine dayanıl arak tanzim ve Devlet Şûrasınca tetkik edilmiş olan bu nizamname hükümleri, resmî gazetede neşredildiği günün ertesinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 39 — Bu nizamnamenin hükümlerini, İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

2

Kararname No: 15228

Milli Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla muaddel 19 uncu maddesine istinaden 16 yaşından yukarı erkek çocukların maden işlerinde ve kadınlarla 12 yaşından yukarı kız ve erkek çocukların mensucat sanayiinin gece ve gündüz postalarında çalıştırılmalarına müsaade e- dilmesi hakkında olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 8.2.1941 tarih ve 1/785 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik 106 sayılı kar ar m meriyete kodlanması icra Vekilleri Heyetince 18 Şubat 1941 tarihinde kabul olunmuştur.

18/2/1941

Karar sayısı: 105

1 — 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun muaddel 19 uncu maddesine müsteniden, 3954 sayılı kanununa

A) 16 Yaşından yukarı erkek çocukların maden işlerinde,

B) Kadınlarla, 12 yaşından yukarı kız ve erkek çocukların mensucat sanayiinin, gece ve gündüz postalarında çalıştırılmalarına müsaade edilmiştir.

2 — Birinci maddenin (B) fıkrasındaki işçiler, Millî Korunma Kanununun 19 uncu maddesine tevfikân fazla mesai yapılmasına mü sade edilmiş ve bundan sonra edilecek olan mensucat sanayii iş yerlerinde mecmu mesai günde 11 saati geçmemek üzere gündüz postalarında 3 saate kadar fazla çalıştırılabilirler.

Gece postalarındaki iş müddeti 8 saati tecavüz edemez

3 — İşbu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

2

Kararname No: 15227

13 11 1940 tarih ve 2, 14655 sayılı kararname hükümleri dairesinde muayene ve değerli bahası takdir edilen Zonguldak Vapurculuk ve Kömürcülük Türk Limited Şirketine ait Kanarya kömür şilebinin mübayaa bedelde muayene vesaire masrafların tediyesinde kullanılmak üzere Millî Korunma Kanununun 43 üncü maddesinde yazılı sermayeden Millî Müdafaa Vekâleti emrine 275 bin lira tahsisine dair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğim 12.2.1941 tarih ve 1 800 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik K/113 sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 18.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

18/2/1941

Karar sayısı: 113

1 — 13.11.1940 tarih ve 2/14655 sayılı kararname ile meriyet mevkiine konan K/70 sayılı karar hükümleri dairesinde, Eksperler Heyetince muayene ve değer bahası takdir edilerek. Millî Korunma Kanununun 36 ncı maddesine tevfiқан, satın alınmasına karar verilen Zonguldak Vapurculuk ve Kömürcülük Türk Limited Şirketine ait «Kanarya» adındaki kömür şilebinin mubayaa bedeliyle muayene vesaire mas rafların tediyesinde istimal edilmek üzere Millî Koruluma Kanununun muaddel 43 üncü maddesinde yazılı sermayeden Millî Müdafaa Vekâleti emrine (275.000) lira tahsis olunmuştur.

2 — Satın alınmasına karar verilen «Kanarya» şilebi, mubayaa muamelesinin ikmal ve intacına kadar, Millî Müdafaa Vekâletince işgal ve istimal edilebilir.

3 — 13.11.1940 tarih ve 2/14655 sayılı kararname ile meriyet mevkiine konan K/70 sayılı ilga ve bu kararda mezkûr (150.000) liralık tahsisat iptal edilmiştir.

4 — işbu karar neşri tarihinden itibaren meridir.

2

Kararname No: 15228

4.7.1940 tarih ve 2/13874 sayılı kararname ile meriyete konulan 39 sayılı kararın ilgası ile Millî Korunma Kanununun 15 ve muaddel 18 inci maddesindeki salâhiyetlere müsteniden Siirt Vilâyeti merkezinde kâin Yeni hayat Un Fabrikasına Hükümetçe el konmasına ve Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından işletilmesine mütedair olup Koordinasyon Heyeti Reisliğinin 12.2.1941 tarih ve 1/801 sayılı tezkeresiyle teklif edilen ilişik 114 sayılı kararın meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 18.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

18/2/1941

Karar sayısı: 114

I — Milli Korunma Kanununun 15 inci ve 3954 sayılı kanunla muaddel 18 inci maddelerindeki salâhiyete müsteniden, Siirt Vilâyeti merkezinde kâin (Yeni hayat) Un Fabrikasına Hükümetçe el konmuş ve bu fabrikayı işler* hale getirmeye ve işletmeye Toprak Mahsulleri Ofisi memur edilmiştir.

II — 4.7.1940 tarih ve 2/13874 sayılı kararname ile meriyete giren K/39 sayılı kararla bu fabrikanın ihyası için T. C. Ziraat Bankası nez- dinde açtırılan 135 000) liralık kredi, Toprak Mahsulleri Ofisine devredilmiştir. Ancak Fabrika sahipleri tarafından şimdiye kadar yapılan, evrakı mûmbiteyse müstenit, inşaat ve mubayaa için T. C. Ziraat Bankasınca tediye edilen paralar yukarıda yazılı krediden mahsup olunur.

III — Millî, Korunma Kanununun muaddel 18 inci maddesine tevfiikan bu işletmenin devamı müddetince müessese sahiplerine tediyesi icap eden münasip tazminat evvel emirde ikinci maddede yazılı kredinin ve faizlerinin itfasına tahsis edilir.

IV — 4.7.1940 tarih ve 2/13874 sayılı kararname ile meriyet mevkiine konan K/39 sayılı karar ilga edilmiştir.

V — iş bu karar neşri tarihinden itibaren mer'idir.

—————
Dâhiliye Vekâletinden:

1 — Kırıkhan Kaymakamı Mehmet Ali Durusoy'un Hizan Kaymakamlığına, Hassa Kaymakamı Mahmut Kemal Gürlüğün Kırıkhan Kaymakamlığına, Mülkiye Müfettişi Halil Tekinin Hassa Kaymakamlığına naklen ve yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

15/2/1941
—————

1 — Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosu İkinci Sınıf Emniyet Amirlerinden ve Hukuk Fakültesi mezunlarından Sermet Baç'ın mezkûr Umum Müdürlük kadrosu 50 lira maaşlı 4 üncü sınıf Emniyet Müdürlüğüne; ehliyet ve kıdemlerine binaen Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosu 2nci sınıf Emniyet Âmirlerinden Nevre Salkım'ın mezkûr Umum Müdürlük ve Ankara Vilâyeti Emniyet kadrosu ikinci sınıf Emniyet Âmirlerinden Ahmet Hamdi Akalın'ın da mezkûr Vilâyet birinci sınıf Emniyet Amirliklerine; Ankara Vilâyeti Emniyet kadrosu Baş Komiserlerinden ve Polis Enstitüsü yüksek tahsil kısmı mezunlarından 3/1130 yaka ve sicil sayılı Nail Serdengeçti'nin İstanbul, İçel Vilâyeti Emniyet kadrosu Baş Komiserlerinden ve Polis Enstitüsü yüksek tahsil kısmı mezunlarından 2/1091 yaka ve sicil sayılı Salâhattin Özgen'in Eskişehir, Malatya Vilâyeti Emniyet kadrosu Baş Komiserlerinden ve Polis Enstitüsü yüksek tahsil kısmı mezunlarından 1/850 yaka ve sicil sayılı Haşan Vasıf Kozak'ın Kocaeli ve İstanbul Vilâyeti Emniyet kadrosu Baş Komiserlerinden ve Polis Enstitüsü yüksek tahsil kısmı mezunlarından 10/1384 yaka ve sicil sayılı İbrahim Ataç'ın mezkûr Vilâyet ikinci sınıf Emniyet Amirliklerine; terfian tayinleri tensip kılınmıştır.

2 — Bu kararnamenin icrasına Dâhiliye Vekili memurdur.

15/2/1941

Tevhidi içtihat Kararı

Temyiz Mahkemesi Tevhidi İçti had Heyeti Umumiyesini

4/12/1940 tarih ve 82 E./92K numaralı kararı

Özü:

Teftiş sırasında istimal ve ihtilaç edilmek üzere malî ful tutulan ve resmi ifa e- dilmemiş olan evraktan dolayı ancak o evrakı imza edenlerin mesul olacaklarına dair.

Damga Resmî Kanununun 11 inci faslındaki ahkâma tevfikân damga resminin kanun dairesinde istifasını temin için pul tetkikine memur edilen kimseler tarafından hususî meskenlerden maada resmî ve hususî daire ve müesseselerle sair bilumum mahallerde yapılan tetkikat neticesinde; damga resmine tâbi evrak ve sen edatın damga resmî; bu kanun hükümlerine göre ifa edilmediği veya pulların ilhak ve iptali kanuna muhalif olduğu görüldüğü takdirde o kabil evrak ve sanatı istimal etmek üzere muhafaza etmekte olanlardan bunları istimal veya ibraz eylemiş gibi evvel emirde ve alelittlak resim ve ceza ile mesul olmaları lâzım geleceği ve daha kısa ifade ile hini tetkikte noksan pullu evrak kimin nezdinde zuhur etmiş ve resim ve ceza evvel emirde andan istifa edileceği hakkında bir içtihat teessüs etmişken ahiren bunun hilâfına yani pul tetkikine memur edilen kimselerin bu kabil yerlerde elde ettikleri resim ve cezaya tâbi evraktan dolayı neztlerinde zuhur eden kimseler miriz addedilemeyeceği cihetle resim ve cezanın bunlardan tahsili cihetine gidilmesi caiz olmadığına dair içtihat takarrür ettiğinden bahsiyle ihtilâfın tevhidi içtihat suretiyle halli için Temyiz Mahkemesi Dördüncü Hukuk Dairesi Reisliğinden 874/107 numaralı yazı ile vaki olan müracaat üzerine toplanan tevhidi İçtihat Heyeti Umumiye sinde keyfiyet müzakere edilerek:

Neticede; Damga Resmî Kanununun birinci maddesine göre damga

resmi: bu kanunda yazılı olup ihtilaç ve ibraz olunabilecek olan evrak ve sen edat ile ilan ata mahsus tekâlifdir.

Yedinci maddesinde de resmî dairelerden efrada veya efrat tarafından resmî dairelere ita olunacak bîlcümle senetlerin ve evrakın damga resimleri efrada ait olduğu ve efradın bir birine verecekleri evrak ve senetlerin damga resmini müzminlerinin ifa edecekleri tasrih edilmiştir.

Otuz beşinci madde ise istimal veya ibrazında kanunun ilhakını emreylediği evraktan maada evrak ve sen edatın tanzimi zamanında pullarının yapıştırılması mecburiyeti beyan olunmaktadır.

Kanunun işaret olunan bu hükümlerine nazaran kanunun tayin ettiği ahvalden mandasında mükellefiyeti tamamen veya kısmen ifa etmemiş olan müzminleri gerek resim ve gerek cezadan evvel ericide ve doğrudan doğruya mesuldürler. Çünkü mükellef olan mimizdir. Ancak vaazı kanun bu kabil evrak ve sen edatın tâbi olduğu resmin münşisi tarafından tamamen veya kısmen ifa edilmemesinden dolayı lâzım gelen resim ve para cezasının tahsilini teshil için kırk beşinci madde mucibince imza edenlere müracaat haklara olmak üzere bu kabil evrakı ve senetleri istimal ve ihtilaç ve ibraz edenlerden de alınmasını teeviz eylemiştir. Bu cevazın şartı hamillerinin bu evrak ve sen edatı istimal için ibraz eylemiş olmalarıdır. Hamil bunları nezdinde hıfzettiği müddetçe ne resim ve ne de ceza ile mesul olamaz Nitekim Damga Kanunu izanna- meşin de de damga resmî tatbikatını tetkik ve teftiş eylemekte bulunan alâkadar memur damga resmine tâbi evrak ve sahreyi talep etmesi ibraz addolunamaz diye yazılıdır. Bu itibarla pul müfettişlerinin teftişi sırasında istimal ve ihtilaç edilmek üzere mahfuz tutulan ve resmi ifa edilmemiş olan evraktan dolayı ancak o evrakı imza edenler mesul olacağına ve ibraz ve istimal etmemiş olan hamillerin mesuliyeti cihetine gidilemeyeceğine ve dairenin son içtihadının da kanuna muvafık olduğuna ittifakla karar verildi.

Kararname No: 15190

Erzurum Vilâyetine bağı olmak üzere teşkil edilmiş olan Karayazı Kazası Belediye Reisliği vazifesinin kaymakam uhdesine verilmesi: Dahiliye Vekilliğinin 3/2/1941 tarih ve 23/1747 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine, Belediye Kanununun 94 üncü maddesine tevfikân, İcra Vekilleri Heyetince 14/2/1941 tarihinde kabul olunmuştur,

14/2/1941

Başvekâletten:

1 — Devlet Şûrasında münhal olan İkinci Sınıf Muavinliklere Üçüncü Sınıf Muavinlerden Şükrü Savaş eri ve Samım Bilgen ve ikinci sınıf tahsisatı karşılık tutularak evvelce Üçüncü Sınıf Muavin tayin edilmiş olan Rasim Öngörün ve Üçüncü Sınıf Muavinliklere birinci Sınıf Mülâzimlerden Nezahet Yürekli ile Mahir Canbolat'ın ve bunlardan açılan Birinci sınıf Mülâzimliklere de İkinci Sınıf Mülâzimliklerden Kâmuran Dinç ile Leman Akyollu'nun terfian tayinleri tensip olunmuştur.

2 — Bu kararnamenin icrasına Başvekil memurdur.

20/2/1941

Dâhiliye Vekâletinden:

1 — Burdur Vilâyetinin Yeşilova Kazası Merkezine bağı Sırçalı, Tahtalı ve Kurtlar Köyleri Denizli Vilâyetinin Acıpayam Kazası Merkez Nahiyesine bağlanmıştır.

2 — işbu kararnamenin hükmünü icraya Dâhiliye Vekili memurdur.

20/2/1941

2

Kararname No: 15187

*

Cenubi Amerika'nın muhtelif şehirlerinde bulunan yurt taşlanmanın işlerine bakmak ve buralardaki ticarî inkişafı takip etmek üzere, Montevideo da bir fahri konsolosluk ihdası ile bu vazifeye Montevideo da ilave malî müesseselerde vazife görmekte olan ve matlup şartlan haiz olduğu anlaşılan Dr. Albert Chiarino'nun tayini; Hariciye Vekilliğinin 5.2.1941 tarih ve 1703/60 sayılı teskeresiyle yapılan teklifi üzerine lora Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul olunmuştur.

14/2/1941

2

Kararname No: 15189

Resmî, izin almadan yabancı devlet tabiiyetine geçtiği anlaşılan Mardin'in Seyfullah Mahallesinin 13-19 cildin 29/4 sayılı evi üzerine 1318 doğumu ile kayıtlı bulunan İbrahim Oğlu Abdülkadir, diğer adı Abdi Tello'nun Türk vatandaşlığından çıkarılması; Dâhiliye Vekilliğinin 5.2.1941 tarih ve 1162/560 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine, 1312 sayılı kanunun 9 uncu maddesine tevfikân İcra Vekilleri Heyetince 14.2.1941 tarihinde kabul, olunmuştur.

14/2/1941

Dâhiliye Vekâletinden:

1 — Ağrı Vilâyetinin Tutak Kazası Merkez Nahiyesine bağlı Biçare, Kanısı, Muz alan ve Yukarı Zamk Köyleri adı geçen kazadan alınarak Patnos Kazası Merkez Nahiyesine bağlanmıştır.

2 — İşbu kararnamenin hükmünü icraya Dâhiliye Vekil memurdur.

15/2/1941

T. C.
DÂHİLİYE
VEKÂLETİ
M. S, M. U. M.
2. Ş. M.
Sayı

Özü:

AK Hüyük köyünün müstakil bir köy haline getirilmesi hakkında:

Vekâlet Yüksek Makamına

Ereğli kazasının Çiller köyüne bağlı 299 nüfuslu AK Hüyük mahallesinin Çiller köyüne 6 kilometre mesafede olması itibariyle hükümet işlerinde teşkilâta maruz buldukları, Nüfus ve gelirleri itibariyle ve kendi kendilerini idare edecek vaziyette olduklarından müstakil köy haline getirilmesi; gerek İdarî ve İktisadî, gerekse asayiş ve emniyet ve köyün kalkınması bakımlarından faydalı olacağı ileri sürülerek köylünün de inzıam eden talebi üzerine İdare Heyeti ve Encümen kararlarına dayanan ilıryan Konya Vilâyeti tarafından teklif edilmektedir

İcra kılman tetkıkatta işbu teklif yerinde görölmüş ve yapılan muamele de Vilâyet İdaresi kanununu değiştiren 3001 sayılı kanunu muadil 3451 S. kanım hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan AK Hüyük mahallesinin Çiller köyünden ayrılarak müstakil bir köy haline getirilmesini yüksek tasviplerine sonsuz saygılarımla arz ederim.

5/2/941

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
2. Ş. M.
Sayı

Özü:

Manastır köyünün kalede- re adile anılmak üzere kale dere köyü ile birleştirilmesi hakkında:

Vekâlet Yüksek Makamına

Tokat Vilâyeti Merkez kazasının Pazar nahiyesine bağlı olup ayrı muhtarlıklarla, idare olunan Kale dere ve Manastır köylerinin birbirine 500 metre gibi pek yakın bir mesafede bulunmaları, arazilerinin birbirine karışık olması ve aralarında her hangi tabîi bir engel bulunmaması itibariyle yekdiğeriyle birleştirilmelerinde İdarî, İktisadî, İnzibatî ve Kültürel bakımlardan olduğu gibi köy kanununun daha geniş ölçüde tatbiki bakımından da faydalı bulunduğundan adı geçen köylerin Kale dere adı altın da birleştirilerek bir muhtarlıkla idareleri İdare Heyeti ve Daimî Encümen kararlarına dayanılarak Tokat Vilâyetince teklif edilmektedir.

İcra kılman tetkikatta işbu talep yerinde görülmüş ve muamelesi de Vilâyet İdaresi kanununu değıştiren 3001 sayılı kanunu muadil 3451 sayılı kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan Manastır Köyünün şahsiyeti maneviye sinin kaldırılıp bir muhtarlıkla idare edilmek ve Kale dere adile anılmak üzere Kale dere köyü ile birleştirilmesini Yüksek tasviplerine sonsuz saygılarımla arz ederim.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
2. Ş. M.
Sayı

Özü:

Kesik köyüne bağlı Maltepe mahallesinin bağlı bulunduğu köyden ayrılarak müstakil köy haline getirilmesine dair:

Vekâlet Yüksek Makamına

Menemen kazasının Kesik köyüne bağlı 596 nüfustan ibaret Maltepe mahallesinin bağlı bulunduğu köyden ayrılarak müstakil köy haline getirilmesi İdari, iktisadi, ve Ziraî bakımdan olduğu gibi Emniyet ve asayiş bakımından da faydalar tevhit edeceği ileri sürülerek köy halkının talebi veçhile İdare Heyeti ve Umumî Meclis kararlarına müsteniden İzmir Vilâyetince teklif edilmektedir.

İcra kılman tetkikatta işbu teklif yerinde görülmüş ve yapılan muamele de Vilâyet idaresi kanununu değiştiren 3001 sayılı kanunu muadil 3451 sayılı kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan Maltepe mahallesinin Kesik köyünden ayrılarak Maltepe adile müstakil köy haline getirilmesini Yüksek tensiplerine sonsuz saygılarımla arz ederim

5/2/941

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
2. Ş. M.
Sayı

Özü:

Patnos kazası dâhilinde
yapılacak İdare değişiklikler
EL

Vekâlet Yüksek Makamına

İdarî, İktisadî, İçtimâî ve kültürel bakımlardan olmakla beraber halen bağlı buldukları İdarî Merkezlere uzak kalmaları itibariyle asayiş ve Emniyet işlerinin yakından kontrol edilmesini; Halk ve Hükümet işlerinin daha süratle görülmesini temin bakımlarından pek çok faydalar mevcut olduğu görülen Patnos kazası Merkez nahiyesine bağlı Keşan, Özdemir, Budak Aşağı kumlu köylerinin bu nahiyeden alınarak aynı kar zannın Saltan Mut nahiyesine ve Dedeli nahiyesine bağlı Çakır bey, Kir ekon, Aşağı Zomik ve Kar siyan köylerinin de adı geçen kazanın Merkez nahiyesine bağlanmaları İdare Heyeti, Umumî Meclis kararlarına dayanılarak Ağrı Vilâyetince teklif edilmektedir.

İcra kılman tetkikatta; Umumî Müfettişliğin de Muvafık bulduğu işbu teklif yerinde görülmüş ve yapılan muamelede Vilâyet İdaresi kanununu değiştiren 3001 sayılı kanunu muadil 3451 sayılı kanun hükümlerine uygun bulunmuş olduğundan keyfiyeti Yüksek tasvibi erine arz ederim.

11/2/941

Tamimler

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
2. Ş. M.
Sayı 796

11/2/941

Özü:

Tezkiye varakalarının
tanzimi H.

Ehemmiyetlidir. Bizzat Okunacak

2936 sayılı kanuna müteferrik 16.2.938 tarihli nizamnameye göre 941 yılı Dâhiliye memurlarının tezkiyeleri doldurulmak üzere (Jandarma, Emniyet, İdare hususiye ve Belediye memurlarına ait tezkiye varakaları kendi dairelerince tap ve temin edilmiş olacağından) diğer dâhiliye memurları adedine göre ve birinci, ikinci derece amirlerin dolduracağı tezkiyeler hesap edilerek ( ) adet tezkiye varakası ilişik olarak gönderilmiştir

2936 sayılı kanun, memurların sicilleri üzerine tekaüt lüklerini kabul etmiş ve bu hususta nizamnamenin 17, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerine mevcut ahkâmdan ayrı olarak bazı hükümler vaz edilmiş olduğundan gizli tezkiye varakaları çok ehemmiyet kesp etmiştir

Evvelce yapılan tamimlerde tezkiyelerin tanzimi hususunda uzun uzadıya izah verildiği ve ehemmiyeti tebarüz ettirildiği halde bazı tezkiye âmirlerinin bu hususları göz önünde tutmadığı görülmekte olduğundan bir kere daha hatırlatılması faydalı görülmüştür.

1 — Tezkiye varakalarının bütün haneleri doldurulmalı, hâk ve silinti yapılmamalı ve müsveddeleri muhafaza edilmemeli ve her maddesi dolduran âmir tarafından imzalanmalı ve tezkiyelere doldurulduğu tarih mutlaka atılmalı.

2 — Her memurun gizli tezkiye varakasına, fotoğraf çıkartmak mümkün olan yerlerde fotoğraf yapıştirilmalı.

3 — Tezkiye varakasındaki suallerin tam ve kalk cevaplan verilmeli ve normaldir, iyidir, hayır gibi sualin tam cevabı olmayacak şekilde yazılmamak,

4 — Memurların terfilerine müessir olan yukarı vazifeye iktidar derecesi sualinin, terfi müstahaktır veya değildir şeklinde müphem bırakılmayarak, bulunduğu sınıfta terfi müstahaktır. Daha yukarı vazifeyi yapar veyahut bulunduğu sınıfta dahi terfi müstahak değildir, şeklinde kâfi hükümleri ihtiva etmeli,

5 — Bir âmir aynı memur hakkında müteakip seneler birbirine zat tezkiye varakası doldurduğu takdirde sebeplerini izah etmelidir.

6 — Âmir ve Müfettişler tarafından tanzim edilecek tezkiye varaka ve raporları arasında mübayenet görüldüğü takdirde sebepleri vekâletçe ayrıca tetkik ve tahkike tabi tutulacağından bunların tanziminde nizamnamenin 10 eu maddesi göz önünde bulundurularak, tetkik ve tahkik ile sabit olan veya alenen asarı görülen ahvale ve gizlenemeyecek derecede mütedair hususlara taban doldurulmalı ve memurların iyi ve fena temayülleri aynı ölçü ile tartılmak, meslek ve vazife fikri, şahsî ve hissi tesir ve düşüncelere daima galip gelmeli ve yazılan şevler o memurini mahiyetini tamamen göstermelidir.

7 — Bazı yerlerden talimatname hilafına olarak tezkiye varakaları geç gönderilmekte ve bazı memurlar içinde hiç gönderilmemektedir. Tayin ve lastikleri merkeze ait olan memurların tezkiyeleri talimatnamenin 5ci maddesi mucibince Nisan ayı içinde, ancak Birinci Kânun içinde memuriyet mahalleri değişen memurların gizli tezkiye varakalarının ertesi seneye bırakılması caiz olamayacağından bu gibiler için yani Kanunu evvel ayı içinde nakil ve tahvil dolayısıyla yerleri değişmiş olan âmir ve memurlara ad tezkiye varakalarının da Haziran ayı gayesinde merkezde bulunmak üzere kapalı bir zarf içinde zata mahsus işaretleriyle ve içinde tezkiye varakası olduğu da yazılarak Memurlar, sicil ve muamelat umum müdürlüğüne gönderilmelidir.

Bazı vilâyetler Nahiye müdürlerinin tezkiye varakalarını gönder-

mektedir. Hâlbuki tasdikleri vekâlete ait olan ve sicilleri de merkezde bulunan Nahiye müdürlerinin tezkiyelerinin de merkeze gönderilmesi lâzımdır.

Müfettişler, muamelelerini teftiş ettikleri memurlar hakkında aynı esaslar dâhilinde tanzim edecekleri tezkiye raporlarını nizamnamenin 4cü maddesine tevfikân o memurun sicilinin saklandığı makama gönderecektir.

8 — Nizamnamenin 21ci maddesine tevfikân kendilerine tebligat yapılan memurlar hakkında doldurulacak tezkiye varakalarının, memurların mağduriyetine mahal bırakılmaması için çok hassasiyetle doldurulması ve bilhassa suallere verilecek cevapların izahatlı olmasına itina edilmesi lâzımdır.

9 — Talimatnamenin A, B, C, Ç, D, fıkralarında yazılı olduğu veçhile tezkiye varakaların doldurmağa salâhiyetli birinci ve ikinci derecedeki âmirlerle icabı halinde kanaatine müracaat edilecek üçüncü derecedeki âmirlerin merkez, umumî müfettişlik ve vilâyetler memurları için hangi makam sahipleri olduğu gösterilmektedir. Buna nazaran vekâlet ve müsteşarlık makamlarınca tanzim kılınacak tezkiye varakalarına yapıştırılmak üzere bu gibi memurların ikişer adet (arkalarına isim ve memuriyetleri yazılı olduğu halde) Fotoğraflarının ve teftiş heyet reisi, umum müdürler, Hukuk müşaviri, müstakil müdürler, umumî müfettişler, valiler için dahi numunesine göre sıhhat raporları ile (sıhhat raporları üç senede bir olacaktır) keza ikişer fotoğraflarının umum meyanında gönderilecek tezkiyelerle birlikte gönderilmesi,

Binaenaleyh tezkiyeden maksadın bir memurun iyi ve fena hallerini anlamak, daha yukarı vazifeye iktidarı olup olmadığı ölçmek, dürüst ve iyi memurlar fırsat düştükçe lââyık oldukları derecelere yükseltmek ve fena halleri olan memurlar hakkında da kanun ve nizamname hükümlerini tatbik etmek olduğuna ve bununda ancak verilecek doğru malûmatlı tezkiyelerle kabil olabileceğine, bunun aksi olarak verilen tezkiyelerle belki de haksızlıklara sebebiyet verilmiş olacağına göre yukarıdaki hususta göz önünde tutulmayarak ve bütün suallerin cevaplarını ihtiva etmeyerek yazılan tezkiyeler aynen iade edileceği gibi bu tezkiye âmirleri - de ayrıca muaheze edileceklerinden bu gibi arzu edilmeyen hallere mahal

Bırakılmamasına ehemmiyetle rica ederim.

Merkez dairelerine. Umumi müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
2. Ş. M.
Sayı 796

M. S. M. U. M. Ş. I.

1 — Merkezden mensup memurlar hakkında her sene tanzim edilmekte o1 an kıdem tablosu gibi nahiye müdürleri hakkında da bir (kıdem tablosu hazırlanmıştır Mezkûr tablo yakında tap ve tamamen irsal kılınacaktır.

2 — Bu tabloda bütün nahiye müdürlerinin almakta buldukları maaşa maliyet tarihi itibariyle kıdem sıraları tespit edilmiştir.

3 — Kadronun müsaadesi nispetinde bunların almış oldukları kıdem sırası itibariyle ehliyetlerde nazarı dikkate alınıp maşları yükseltmek için alâkalı vilâyetlere tebliğ kılınacağından badema nahiye müdürlerinin kadrosu müsait olsun olmasın maaşlarının yükseltilmesi hakkında müracaatta bulunmamalarının tebliği ve bu hususta vilâyetlerce de kıdem sırası gelenlerin terfileri hakkında kadro müsaadesine göre vekâletten bir işar vuku bulmadıkça vilâyetlerce de vekâlete bir guruna teklif ve işarda bulunulmamasını tamamen rica ederim.

4 — Bütün vilâyetlere ve umumî müfettişliklere yazılmıştır.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.

Ş. I. M. Muamelât

M. S, M. U. M. Ş. I.

Sayı: 1235

Gün: 25/2/941

Vilâyetine

1 — Vilâyet İdaresi kanununun 13 üncü maddesinde kazada ki tali memurlar ile nahiye memurlarının mensup oldukları dairelerin inhası ve kaymakamlığın tasvibi üzerine vilâyette mensup x oldukları Şube reislerinin mütalaaları alındıktan sonra valiler tarafından tayinleri cihetine gidileceği tasrih edildiği ve Dâhiliye memurları kanununun 5 inci maddesinde kaza tahrirat kâtipleri refiklerde Nüfus kâtipleri ve nahiye tahrirat kâtiplerinde nahiye nüfus memurlarının kaymakamlarca tayin edilmesi lâzım geldiği ve ancak tasdik keyfiyetinin vilâyete ait olduğu yazıldığı halde bazı vilâyetlerce bu lazıme riayet edilmediği anlaşılmaktadır,

Bundan böyle tali memurların tayinlerinin sözü geçen kanunların mahsus maddeleri sarahatinde yapılmasını tamim en rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmıştır.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
Ş. I. M. Muamelât

M. S. M. U. M. Ş. 1.

Sayı: 599

Gün: 3.2.941

Özü:

Terfie müstahak nahiye
müdürleri Halk

Vilâyetine

Vekâletçe tanzim edilip derdesti tap ve irsal bulunan Nahiye mü-

müdürlerine ait kıdem tablosunda vilâyetinizin nahiyesi müdürü ( ) sicil Sayılı ..... ( ) lira maaş alan nahiy müdürleri arasında kıdem Strası itibariyle ..... dur.

Kadro temininde terfii nazarı dikkate alınmak üzere adı geçenin terfie ehil olup olmadığının vilâyetinizce de tetkik edilerek bildirilmesini rica ederim.

T. C.

DÂHİLİYE VEKÂLETİ

M. S. M. Ü. M.

Ş. I. M. Muamelat

M. S. M. U. M. Ş. I.

Özü : .....

Sayı: 1200

Gün: 24.2.941

Vilâyetine

1 — Münhal olduğu vekâletçe malûm olan nahiy müdürlüklerine kanuni evsafı haiz kimselerden talip olanların tayini keyfiyeti vilâyetlere tavsiye edilmekte ise de bazı vilâyetlerce nahiy müdürlüğüne talip olan zatın gönderilen evrakı müsbitesi üzerinde tetkikat yapılarak nahiy müdürlüğüne elverişli olup olmadığı tetkik ve bu bapta beyanı mütalaaya lüzum görülmeksizin vilâyette münhal nahiy olmadığından bahsiyle cevap verilmekte ve ahiren münhal olan bu nahiyeye başka birinin tayininin teklif edildiği görülmektedir.

inhilal eden nahiyeler için Vekâletçe muntazam defter tutturulmakta olduğuna göre daha evvel kapanmış bulunmasına imkân yoktur.

Binaenaleyh; nahiy müdürlüğüne vekâletçe tayini tavsiye edilen zatın gönderilen sicil ve evrakı mü bitesini üzerinde esaslı tetkikat yaptırılarak vilâyetçe tayini tensip edilmeyenlerin tayinine engel teşkil eden sebeplerin açıkça bildirilmesini ve münhal nahiy varken (yoktur) şeklinde cevap vermek suretiyle hakikat hilâfında beyanatta bulunulmamasını rica ederim.

2 — Vilâyetlere ve bilgi için Umumî Müfettişliklere yazılmıştır.

T. C.

DÂHİLÎYE VEKÂLETİ

M. S. M. U. M.

Ş. I. M. Muamelât

M. S. M. U. M. Ş. 1

Sayı: 947

Gün: 15.2.941

Vilâyetine

İnzibat komisyonları kararları hakkındaki 13/9/940 tarih ve 6633 sayılı tamime ektir:

Devlet Şurası umumi heyetince ittihaz olunan 25.4.940 tarihli bir kararda: İnzibat, komisyonlarınca verilen kararların lâzım infaz olmaları keyfiyeti tetkik ve ihraç cezalarından bahis olunarak (.....teymiz ne neticesine kadar ihraç kararlarının tehiri caiz olup olmadığı meselesinde bu tehire kanunî mesai yok ise de teymiz neticesine intizar en komisyon kararlarının tatbiki salâhiyetli makam tarafından tehir edilebilmesi hukukî prensibe uygun olmakla beraber, tatbikat cihetinden memurların gadirden vikayesini mucip ve faydalı bir tedbir olduğu) mütalaa edilmektedir.

Binaenaleyh gerek bu karara hâkim olan mucip sebepler ve gerekse evvelki tamimimizin ihraç, sınıf tenzili ve tekaüde şevki gibi ağır neti- celi ve ıslahî müşkül kararlarda bilhassa titiz davranılmasına dair olan fıkrası nazarı dikkate alınarak ihraç cezasında olduğu gibi (1777) sayılı kanunun birinci maddesinin C. Ç. D. fıkralarındaki maaş katı, kıdem tenzili ve sınıf tenzili cezaları hakkındaki kararların da hemen infaz olunmayarak alâkadarlar tarafından teymiz edilmek suretiyle icralarının teymiz neticesine kadar tehir edilebilmesinde kanunî bir mahzur bulunmadığı ve bilâkis bu tarzda hareket olunmakla sonradan telâfisi güç ve fuzuli bir takım muamelelerin husulüne sebebiyet veren hallerin önüne geçilebileceği düşünülmektedir. Badema buna göre muamele ifasını tamamen rica ederim.

Bilumum vilâyetlere ve umumi müfettişliklere ve vekâlet dairelerine yazılmıştır.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.
Ş. I. M. Muamelât

M. S. M. U. M. Ş. I

Sayı: 717

Gün: 5.2.941

1— Yedek subay ve memurların sınıfları ile birlikte sicil veya kayıt numaralarının kütüklerine ve hüviyet cüzdanlarına yazılmasının ve her çeşit muamelelerinde behemehâl istimal edilmesinin muamelenin sürat ve

selâmeti bakımından lâzım olduğunun ilgililerce bilinmesini ehemmiyetle rica ederim.

2— Kor. K., As. Mnt. K., Tahkimat K., Mst. Mv. K Irklarına yazılmıştır.

Vilâyetine

1 — Midi Müdafaa Vekâletinin 27.1.941 tarih ve 100775 sayılı yazıya yukarıya çıkarılmıştır.

Keyfiyet tamamen tebliğ olunur.

2 — Bütün Vilâyetlere, Umumî Müfettişliklere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. S. M. U. M.

M. S. M. U. M. Ş. 1.

Özü:

Taahhüde girişilmeden önce merkezden mezuniyet istenilmesi H

Sayı: 28/5 - 667

Gün: 1.2.941

Vilâyetine

Tahsisat fevkinde taahhüde ve sarfiyatta bulunulmamasını teminden gereken tedbirlerin alınması hakkında Maliye Vekâletinin 14/5/936 tarih ve 111148/2140/52 sayılı tebligatı umumiyetlerin de bildirildiği veçhile,

Devlet hizmetlerinin müstelzim olduğu masarifin her sene bütçesine vazolunan tahsisatla tayin olunacağı, vekillerin bütçe ile verilen tahsisattan fazla taahhüt ve sarfiyatta bulunmayacakları ve mezkûr tahsisat bir nevi hususî varidatla da tezyit edemeyecekleri Muhasebe! Umumiye kanununun 43 ve 51ci maddeleri iktizasından olmakla beraber 2518 sayılı kanunun birinci maddesiyle de; Muhasebe! Umumiye kanunun 50ci maddesinin 2ci fıkrasıyla (48,51,52ci maddeleri hükümleri haricinde Devlet namına her hangi bir taahhüde girişilmeden önce tahakkuk memurları seneleri bütçesinde kendi daire ve kıtası için ayrılmış tahsisat mevcut ve kifayet edecek miktarda olup olmadığının tetkik ve âmiri itaya tahriren bildirmeyi ve âmiri italarda bu ciheti aramaya mecburdurlar kâfi tahsisat temin edilmedikçe tahakkuk evrakı tanzim olunamaz ve mukaveleye girişilemez denildiği halde yine tahsisat harici sarfiyat yapılmakta olduğu bazı vilâyetlerden gelen tahakkuk evrakının tetkikinden anlaşılmaktadır.

Büyük Millet Meclisinin ana kanunları ile vazedilmiş olan esasen hilâfına emri vakileri kabulde çok hassas ve titiz davranmakta olduğundan yukarıda yazılı kanun hükümlerinin dışına çıkılmaması için sarfiyata tak tuk eden bilumum hizmetlerin ifasından evvel 2518 sayılı kanunun vazettiği esaslara riayet edilmekle beraber tayin ve tahvilleri vilâyetlere ait

memurlarla görülecek lüzuma binaen tahkikat ve tetkikata vilayetlere ait memurlarla görülecek lüzum binaen tahkikat ve tetkikata veya tedaviye gönderilecek memurların istihkak ve harcırahlarının bidayetden merkezden mezuniyet alınmadıkça tahakkuk ettirilmemesini, aksi halin alâkadarların mesuliyetlerde neticeleneceğinin unutulmamasını hatırlatır ve bu hususta çok müteyakkız hareket edilmesini ehemmiyetle rica ederim..

T. C.

DÂHİLİYE 'VEKÂLETİ

Emniyet Umum Müdürlüğü

Emniyet Umum M öd.

Sayı: 5558

Gün: 17.2.941

1 — Memleketlerinde takibata tâbi ecnebi Museviler hakkındaki 29.8.938 tarih ve 2 '9498 sayılı Heyeti Vekile kararnamesinin yerine kaim olmak üzere bu kere istihsal edilen ve transit vizeler hakkında da bazı hükümleri ihtiva eden 301.941 tarih ve 2/15132 sayılı kararname sureti ilişik olarak gönderilmiştir.

Tamamı tatbikine itina edilmesini rica ederim.

2 — Umumi Müfettişliklere ve Valiliklere yazılmıştır.

T. C.

BAŞVEKÂLET

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 2 15132

Kararname

Memleketlerinde takibata tâbi ecnebi Museviler hakkında ki tedbirlerin bugünkü vaziyeti tamamen karşılayamadıkları cihetle 29/8/938

tarih ve 2/9498 sayılı Kararnamenin yerine kaim olmak üzere bunlar hakkında aşağıda yazılı hususların tatbiki; Hariciye Vekilliğinin 22/1/1941 tarih ve 898/33 sayılı teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 30/1/1941 toplantısında kabul olunmuştur.

1 — Tebaasından buldukları Devlet arazisinde yaşama ve seyahat bakımlarından takibata tâbi tutulan Musevi fertlerin - bugünkü dinleri ne olursa olsun Türkiye'ye duhulleri ve {Türkiye'de ikametleri memnudur.

Musevi tebaasına takyide vaz etmiş bulunan devletler nezdinde Türkiye Konsoloslukları kendilerine vaki olacak vize talepleri için alâkadarları, takibata tâbi Musevilerden olmadıkları hakkında mahallin salâhiyettar makamından mutata vesika ibrazına tâbi kırlarlar.

2 — Musevi tebaasına takibat koymuş olan devletleri tayin etmek ve alâkadar Türk makamlarına bildirmek Hariciye Vekâletine aittir.

3 —Türkiye'ye girmeleri birinci madde ile men edilmiş bulunan kimselerden Türkiye devir ve müesses atınca istihdamına lüzum gösterilen mütehasıslar veya ticarî ve İktisadî bakımdan memlekete gelmelerinden aşîkâr fayda melhuz bulunduğu alâkadar resmî makamlarca bildirilen ve memlekette bu suretle ikametlerine Dâhiliye Vekâletince bir mahzur görülmeyenler için; lüzum ve faydanın mucip sebepleri zikredilmek suretiyle. Vuku bulacak müracaatlar üzerine Hariciye Vekâleti istisnai olarak icra Vekilleri Heyetinden celpleri matlup şahıslara duhul vizesi verilmesi hususunda karar istihsaline tevessül edebilir.

Bu madde ile istihdaf olunan Museviler, bakmakla mükellef oldukları ana ve babaları ile reşit olmayan erkek çocuklarını ve evlenmemiş kızlarını yanlarına celp etmek istedikleri takdirde isteklerini Hariciye Vekâleti nezdinde yaparlar. Mezkûr Vekâlet bu gibi talepleri ret veya isafa salâhiyettardır.

Mütehasısların Türkiye'de ikametleri istihdamları müddeti ile mukayyettir. Bu müddetin hitanında icra Vekilleri Heyetince ayrıca verilmiş bir karar olmadıkça ne kendilerinin ve ne de yukarı ki fıkrada ismi geçen mensuplarının ikametleri temdit edilemez.

Gösterilen ticarî veya İktisadî lüzum üzerine, memlekete gelmelerine müsaade edilmiş bulunan kimselerin işleri bunların müteaddit defalar

Türkiye'ye gelip gitmelerini icap ettirirse, bu keyfiyet haklarında alınacak İcra Vekilleri Heyeti kararında alâkadarların altı ay zarında kaç defa Türkiye'ye geleceklerinin ve her defasında kaç gün oturacaklarının tespiti suretiyle tasrih edilir.

4 — Bu kararnamenin vaz ettiği memnuiyet 29.8.938 tarihinden evvel bir zamandan beri Türkiye'de müstemirren ikamet etmekte olan ecnebi devlet tebaası Musevilere şamil değildir.

Bunlardan altı ay geçmemek üzere muvakkaten ecnebi memleketlere gidecek olanlara avdetleri için Türkiye Konsolosluklarınca duhul vizesi verilir.

5 — Bu kararnamenin koyduğu memnuiyet Türkiye'de ikamete münhasır bulunduğu cihetle memleketlerinde takibata tâbi Musevilere a) gidecekleri memleketin duhul vizesi ile Türkiye'den sonra geçecekleri memleketlerin transit vizelerini veya sadece Türkiye'den sonra ilk ayak basacakları memleketin duhul vizesini, b) hiç olmazsa Türkiye hudutlarından öteye kadar nakil vasıtaları biletlerini hâmil bulunmaları; şartıyla Türkiye Konsolosluklarınca istizan sız transit vizesi verilir.

Bu suretle transit vizesi alanların Türkiye'den sonra ilk varacakları memleketin vizesi müddetinin hitanından en aşağı on beş gün evvel Türkiye hudutlarından girmiş olmaları mecburidir.

6 — Takibata tâbi Musevilere her konsolosluğun on beş günde vereceği transit vizeleri için Harici Vekâletince azami bir miktar tayin edilir.

Akın halinde muhaceret şekli arz eden bir vaziyet neticesinde vaki olacak transit vizesi talepleri muvacesinde hal ve keyfiyet konsolosluklar tarafından etraflı bir surette Hariciye Vekâletine bildirilir Vekâlet lüzum gördüğü takdirde evvelce tayin edilmiş olan transit vizesi miktarını imkân nispetinde tezyit eder. Bu halde konsolosluklar transit vizelerini alâkadarların topraklarımızı geçtikten sonra ilk ayak basacakları memleketin vizelerinin tarih sırasına ve tarihi aynı olan vizelerde vize sırası numarasına göre sıra ile verilir.

7 — Konsolosluklar bu kararnameye müsteniden verecekleri transit vizelerini iki nüsha olarak tanzim edecekleri cetvellere geçirirler ve bunları behemehal her ayın birinci ve 16ncı günleri postaya tevdi etmek suretiyle Hariciye Vekâletine gönderirler.

2576

8 — Türkiye’de ikamet hususunda memnuiyete tâbi kimselerin transit işlerinin tanzimi ve 15 gün nihayetinde çıkarılmaları için Hariciye Vekâleti Konsolosluk Şubesi Müdürü ile Dâhiliye ve Mûnakalet Vekâletlerinden gösterilecek birer Şube Müdürü daimi temas halinde bulunurlar.

T. C.
DAHİUYK VEKÂLETİ
Emniyet Umum
Müdürlüğü
Sayı: 4134
Gün: 6/2/941

6/2/941

Özü:

Gazete ve Mecmua çıkarmak isteyenler hakkında yapılacak muameleler dair.

..... Vilâyetine

Gazete ve Mecmua çıkarmak isteyenlerle Beyannamelerinde tadilat yapılmasını talep edenler hakkında olunacak muameleye dair Başvekâlet Yüksek Makamından alınan tamimin sureti aşağıya yazılmıştır. Gereğinin ona göre ifasına itina edilmesi rica olunur.

T. C.
BAŞVEKÂLET
Matbuat Umum Müdürlüğü
Saya: 365 - 407

22.1.1941

Yürürlükte bulunan 1881 numaralı Matbuat Kanununun on yedinci maddesi, gazete veya mecmua neşirini, beyanname verdikten sonra mahallin en büyük mülkiye âmirinden ruhsatname almağa tâbi tutulmaktadır. Binaenaleyh, yeni bir müracaatla esas beyannamede beyan edilen

maddeler üzerinde yapılacak her nevi tadilat için de yine mahallin en büyük mülkiye amirliğinden ruhsat almak lâzım geleceği aşıkârdın

Yâni, matbuanın isminin değiştirilmesi, kanunî mesullerde değişiklik yapmak gibi hallerde behemehâl yazılı müsaadenin verilmesinden sonra bildirilen tebeddülâtın yerine getirilmesi lâzımdır. Şu hale göre; bu müsaade alınmadan gazete ve mecmualar yeni isimleriyle neşr edilemeyeceği gibi, 19 ncu maddenin tarifi veçhile her nüshanın üzerine isimleri derç edilmesi lâzım gelen kanunî mesullerden yeni gösterileceklerin isimleri de konamaz.

Ancak, mebus seçilmek veya askere çağrılmak gibi hususlarda, ölüm veya anî istifa vukuunda 9ncu maddenin, beyanname muhteviyatında hâsıl olan değişikliklerin vukusun dan üç gün zarfında bildirilmesi hususundaki fıkrası hükmünün yerine gelmesi için yeni kanunî mesullerin isimleri, formalite üç günden fazla sürdüğü takdirde, gazeteye derç edilir.

Kanunun 9ncu maddesinin mevzubahis fıkrasının, beyanname muhteviyatında hâsıl olacak değişikliklerin vukuundan üç gün zarfında bildirilmesi lâzım olduğuna dair olan bu hükmü alâkadarların bu müddet zarfında mahallî hükümete vaki değişiklikleri bildirmesini âmir olup, yoksa bu işarin behemehâl kabul edilmesi manasım tazammum etmemektedir. Meselâ; gösterilen kanunî mesuller arasında evsafi kanuniyeti haiz olmayan kimselerin de bulunması mümkündür. Binaenaleyh yukarıdaki fıkrada arz edildiği gibi mebus olmak veya askere çağrılmak, ölüm veya ani bir istifa gibi hallerin dışındaki beyanname değişiklikleri için behemehâl resmi müracaatın neticesini beklemek zarurî bulunduğunu arz eder, emrivaki şeklinde hareket görüldüğü takdirde Matbuat Kanununa ve 705 numaralı Türk Ceza Kanununun 526ncı maddesi hükmüne tevfikân müsebbipleri hakkında kanunî muameleye tevessül edileceğini saygılarımla bildiririm.

T.C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
Jandarma
Genel Komutanlığı
İH. Ş. İH. Ks.
Sayı: 160037/1895
Gün: 13.2 941

Jandarma G. K.

Özü:

Zabt ve müsadere edilen
silâhlar H.

1 — Adliye vekâletinin 1.2.841 ta ve C. İş. 28-16 sayılı sureti 2, maddededir. memnu olan veya olmayan silâhların ne suretle zapt ve müsadere edileceği ve nerelere teslim edileceği hakkında Vekâletten vilâyetlere yapılan 30 3.940 tarih ve J. 32353/3344 numaralı tamime aykırı hareket ettiği anlaşılan j. K. m j. Gn. K. İliğna disiplin yolu ile tecziye edilmiştir.

Bu gibi halin tekerrürüne meydan kalmamak üzere mezkûr tamimin alakadarlarca bir defa daha okunmasını ve suç mevzuu olan her silâhın behemehâl C. M. U. ligine verilmesinin teminini rica ederim.

2—Tokat C M.U. liginden alman 2.1.941 tarihli yazıya nazaran: Artova'nın düdüğe köyünden Çoban Sarıgül oğlu Ali gül imzasıyla Avrupa sulh Hakimliğine verilen 10.2.940 tarihli istidada; jandarma Mahmut ve recep taraflarından 28.1.940 tarihinde zapt edilmiş olan hareketli Nebat tabancasının kendisine iadesi istenilmesi üzerine keyfiyet jandarma komutanlığından sorulmuş ve 21.3.940 tarih ve 2367 sayı ile alman karşılık yazıda; 30.1.940 tarihinde kırdı ruhsatsız taşırken mühtediden zapt edilmiş olan ve namlusu 15 santimden uzun olması itibariyle memnu silâhlardan bulunan mezkûr tabancanın suçla alâkası bulunmadığı cihetle Tokat askerî mühimmat deposuna gönderilmiş olduğu bildirilmiştir. Bu tabancanın memnu silâhlardan olup olmadığının tahkiki için vuku bulan teşebbüs neticesinde tabancanın demir akşamının mezkûr depoda izabe edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Jandarma Komutanının işaretine göre memnu olan bu tabancanın ruhsatsız taşınması ceza kanununun 264 ve 285nci maddeleri mucibince suç teşkil ettiğinden, silâhın adliyeye tevdi iktiza ederdi, Adliyeye tevdi

edilmeyerek aynı zamanda demir akşamı izabe edilmiş olan mezkûr tabancanın memnu olup olmadığını tayine imkân kalmamış bulunması itibariyle amme hukukunun ziyana sebebiyet verilmiştir. Şu kadarki, jandarma komutanının hususî bir maksat takip ettiği anlaşılmış ve yalnız hadisenin suç teşkil etmekte olduğunu takdirde hataya düştüğü kanaati hasıl olmuştur.

Kanunun açık hükümlerine dikkat etmeyen alakalı jandarma komutanı hakkında inzibati bakımdan gereğinin takdir buyrulması rica olunur,

3 — Karşılık olarak Adliye Vekâletine arz edilmiş 've Umumî Müfettişliklere valilere yazılmıştır.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. i. U. M.
1. D. R. H. Ş. M.
Sayı: 288/ 2306
Gün: 12 2.941

Mahalli İd. Umumiye. D. 1- R,

Özü:

Veznedarlık işleri Hk.

Vilâyetine

Hususî idare ve belediyelerin veznedarlık işlerinin Cumhuriyet merkez bankasına devrine dair olan 1715 No: lu kanunun muvakkat 8 inci maddesi hükmünün 1/7/940 tarihinden itibaren meriyete geçmesi do- sayısıyla bu idarelere ait veznedarlıkların merkez bankasına devri lüzumu 2.7.940 tarih ve 288/11478 No: lu telyazı ile bütün vilâyetlere tebliğ edilmişti.

Mezkûr maddenin üç sene daha temdidine dair hazırlanan lâyiha kanuniye! Kesp ederek 3978 No: ile resmî gazetenin 15.1.1941 tarih ve 4708 sayılı nüshasında intişar ettiğinden veznedarlık muamelâtının kem afis-

sabık 11.9.939 tarih ve 2/11920 No: lu kararname hükümleri dairesinde tedviri icap etmektedir.

Bu kararnameye göre:

1 — İş bankası bulunan yerlerde veznedarlık işleri behemehâl iş bankasınca,

2 — Bulunmayan yerlerde Ziraat Bankasınca,

3 — Ziraat Bankası da olmayan mahallerde mâliyece ifası lâzım gelmektedir

Havalelerden ücret alınıp alınmayacağı; nerelerde ve ne nispette faiz verilebileceği keyfiyeti; Mezkûr kararnamede sarahaten yazılı olduğundan muktezasının o dairede ifası ve nakdini evvelce Cumhuriyet merkez bankasına devretmiş olan hususî idare belediyelerin; Tahriratın vusulü tarihinde iş ve Ziraat bankalarına tevdiî esbabının temini rica olunur

T. C.

DÂHİLİYE VEKÂLETİ

M. İ. U. M.

I. D. R. H. Ş. M.

Mahallî İdareler U. Md. D. 1.

Hülasa:

Bina Tahriri Hk.

Vilâyetine

Sayı: 288 1796

Gün: 5.2.941

1837. numaralı kanunun 26.ıncı maddesi mucibince her on senede bir Bina tahriri yapılması lâzım gelen mahallerin Vekâletçe bilinmesine lüzum görüldüğünden Vilâyetiniz dâhilindeki kaza cüzü tamları üzerine yapılan tahririn başlangıç tarihiyle hitamı talihini gösterir bir cetvelin tezce gönderilmesi rica olunur.

Mahallî İd. Umum. Mit d» 2 imi daire Reisliği**Özü:**

Asker ailelerine yapılacak yardım hakkında.

Sayı: 64/2374

Gün: 12.2.941

Valiliğine

Fiilî askerlik hizmetini ifa etmek üzere silâh altına alman muvazzaf askerlerin muhtaç ailelerine yardım yapılıp yapılmayacağına tereddüt edilmekte olduğu vaki muhaberat ve müracaatlardan anlaşılmaktadır.

1111 sayılı askerlik mükellefiyeti kanununun muhtaç asker ailelerine yapılacak yardım ihtiva eden 7. inci maddesinde; askere gidenlerden ihtiyat veya muvazzaf gibi bir tefrik yapılmayarak “Hazar ve Seferde Kırk beş günden ziyade müddetle askerde bulunanların” muhtaç ailelerine yardım yapılacağı tasrih edilmiş olduğundan ihtiyatlara olduğu gibi fiilî askerlik hizmetini ifa etmekte bulunanların da muhtaç ailelerine yardım yapılmasının temini ve keyfiyetin alakadarlara tebliği rica olunur.

T. C.

DAHİLİYE VEKALETİ

M, İ. L. M.

2 inci Daire Reisliği

Hesap Ş. Md.

Mahalli İd. Umum Md. D. 2.

Özü:

Grup merkezi ayar memurları aylıklarının sureti tediyesi H:

Valiliğine

Sayı: 138/3061

Gün: 24.2.941

10.8.933 tarih ve İ4S26 sayılı kararname ile mevki meriyete vaz-

edilmiş bulunan ölçüler nizamnamesinin 45 inci maddesine tevfikan yaptıkları muayenelerden dolayı grup merkezlerindeki ayar memurlarına verilecek ücretin tespit ve tediyesinde bazı yanlışlıkların husule geldiği anlaşılmıştır.

1 — Bir kaç belediye tarafından müştereken istihdam edilen ayar memurlarına ait ücretin doğrudan doğruya kendisine verilmeyerek varidat bütçesinde karşılığı temin edilerek masraf bütçesine tahsisat konulması ve iktisat vekâletince tespit edilen grup merkezi belediyesine avans olarak gönderilmesinin usul itihaz edilmesi lâzımdır.

2 — Ölçü ve ayar memuru istihdam eden belediyelerin adı geçen memurlar için bütçelerinde tahsisat koymak ve belediye kadrolarında göstermek mecburiyetinde bulduklarına nazaran 3656 sayılı teadül kanununun 23 üncü maddesine tevfikan diğer belediye memur kadrolarında olduğu gibi, bunlara ait kadroların da icra vekilleri heyetince tasdik ettirilmesi için vekâlete göndermeleri icap eder.

Buna göre muamele ifası lüzumunun belediyelere tebliği tamamen rica olunur.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. İ. V. M.
2 inci Daire Reisliği
Hesap Ş. Md.

Mahallî İd Umuminin Md. D. 2. R.

Özü:

İhtisas mevkileri H:

Valiliğine

Sayı: 138/3063

Gün: 24.2.941

Ek: 3.2.941 tarih ve 137/1683 sayılı Umumî tebligata:

1 — İhtisas mevkiine tayinleri icra Vekilleri Heyetince tasdik edil-

miş bulunan belediye memurlarının maaş veya denetleri 3968 sayılı kanun hükümlerine tevfikan tediyesi lâzımdır.

2 — Ancak kadroları 3656 sayılı kanunun 23 ve muvakkat 12 inci maddeleri mucibince tasdik ve bu kadronun ihtisas mevki olarak aynı kanunun 13 üncü maddesine tevfikan İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edilmemiş bulunan belediye memurlarının maaş veya ücretleri 3656 sayılı kanunun tahrifatı dairesinde tahsilleri, kıdem ve ehliyetleri itibariyle alabilecekleri maaş veya ücret verilebilir.

Binaenaleyh tahsil dereceleri ve kıdemleri itibariyle alınmasına imkân olmadığı halde kadronun sırf ihtisas mevki olarak kabul edilmesinden dolayı alınmış bulunan ihtisas mevki ücret veya maaşından alabilecekleri ücret veya maaş farkının eşhas zimmine alınarak istirdadı icap eder.

3 — İhtisas mevki İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmemiş ve 2 inci maddede zikredilen şekilde maaş veya ücret alan belediye memur veya müstahdemi bulunduğu takdirde almış buldukları farkı maaşın eşhas zimmine alınmış olduğunun bu tamime cevaben bildirilmesi ehemmiyetle rica olunur.

T. C.

DÂHİLİYE VEKÂLETİ

M. İ. U. M.

2 inci Daire Başkanlığı

Hesap Ş. Md.

Sayı: 138/3331

Gün: 28.2.941

Mahalf İd. Umum D. 2.

Valiliğine

Resmî ve Hususî daire teşekkül ve müesseseler mensupları kıyafetlerinin Ordu kıyafetleriyle ayırt edilmesi hakkında olup Yüksek İcra Vekilleri

leri heyetince 29/7 940 tarihinde tasvip olunan raporun sureti 23/8/940 tarih ve 1681 sayılı yazı ile gönderilmiştir.

Bu raporun belediye zabıta âmir ve memurları, belediye sıhhiye memurları, itfaiye, tramvay, tünel ve otobüs müstahdemini belediye temizlik amelesi, stadyum ve hipodrom müstahdemleri ve reklamcıların kıyafetlerine ait kısmının sureti bağlı olarak gönderilmiştir.

Vilâyetiniz dâhilindeki belediyelere tebliği ile mevzubahis edilen müstahdemlerin kıyafetlerinin bu hükümlere göre tanzimi tamamen rica olunur.

Belediye Zabıta Âmir ve Memurları

İçin tespit edilmiş bugünkü kıyafetlerde değişmesi icap eden kısımlar:

Şapka telsiz olup arka ve ön taraflara düşük elbise renginde ve kasket biçimindedir. Haiziler üst kısmında kırmızı çuha üzerinde ay yıldız bulundurulacaktır.

Elbise rengi Lacivert ve dik yakalıdır. Yakalarda kırmızı çuha üzerine bir ay yıldız bulundurulur. Kullarda bilek üst tarafında memurun derecesini gösterir beyaz sırma şerit konulur. İntizam temin eden memurlar da kullarında madeni bir ok işareti bulunduracaklardır.

Belediye sıhhiye memurları:

Belediyenin sıhhi işlerinde (Etüv ve tephir dâhil) kullanılan memur ve müstahdemin belediye zabıtası memurlarının kumaş ve renginde elbise giyeceklerdir.

Şapka:

Kasket biçiminde ve elbise kumaş rengindedir. Viziyer üst kısmında ve kumaş rengindeki kuşakta yani (kasabada) memurların derecesine göre birer sarı şerit ve ön tarafında da san çuha üzerine ay yıldız Kokart olarak bulundurulur.

Elbise:

Dik yakalıdır. Yakanın her iki tarafına sarı çuha üzerine bulunduğu vazifenin baş harfleri remzi olarak konulur.

İtfaiye:

Memleketin her tarafında mevcut itfaiye teşkilâtının muhtelif renk ve biçiminde elbise kasket ve tas kullandıkları tetkik neticesi anlaşılmıştır. Elbisenin biçimi ve teçhizatın mukavemet ve kullanım tarzı itibarıyla en uygun İstanbul belediyesine ait olanıdır. Yeknesaklığı temin için itfaiye teşkilâtı mevcut olan Vilâyetlerde de elbise ve teçhizat üzerinde bu şekilde tahsilat yaptırılması gerekir.

Tramvay, Tünel, Otobüs müstahdemini

Ankara belediyesi otobüs ifadesi memur ve müstahdeminin abis olduğu elbise yurdun her yerinde mevcut menafi umumiyete hadim müesseseler müstahdemini için şayanı tercih görülmüştür.

Buna binaen İstanbul, İzmir tramvay ve otobüs idareleri de aynı renk ve biçimde elbise giyecektir.

Ordu subayı biçiminde olan şapkaları Devlet demiryolları idaresinin memul' ve müstahdemini şapkasının biçiminde tadil edilecektir. Renk kendi elbiseleri renginde olacak ve (asaba) etrafında birer beyaz sayı şerit bulunacak ve kendilerine mahsus kokotları da viziye üst ve orta tarafına gelmek üzere koyacaklardır.

Elbise dik yakalıdır. Yakalarda mensup oldukları müessesenin isminin baş harfleri bulundurulacaktır.

Kontrol ve müfettiş gibi memurlar derecelerine göre yakalarında birer yıldız bulundurabilirler. Bu yıldızlar ordu ve zabıta kuvvetlerinin elbiselerindeki yıldızdan başka bir şekilde olacaktır. (Ankara otobüs idaresi memurlarının yakalarındaki yıldız maksadı temin eder.)

Kaput tek düğmeli ve kemersizdir.

Belediye temizlik amelesi kıyafeti:

Ankara belediyesinin muhtelif temizlik işlerinde kullanılan amelenin habis olduğu elbise ve şekli maksada tamamen uygun görülmüştür.

Yeknesaklığı temin için bilumum belediyeler nezafet amelesinin aynı biçimde ve asker elbisesi renginden gayrı kumaştan (yazlık açık kurşuni keten) elbise giyeceklerdir.

Stadyum ve Hipodrom Müstahdemleri ve reklamcılarını kıyafeti:

Bu hizmet mensupları için Ankara vilâyetince tespit edilmiş olan kıyafet maksada uygundur. Bu kıyafetin yurdun diğer yerlerinde mevcut bu hizmet erbabına da teşmili halinde birlik ve beraberlik temin edilmiş olur.

T. C.

DÂHİLİYE VEKÂLETİ

M. İ. U. M.

2 inci Daire Reisliği

Muamelât Ş. Md,

Sayı: 64'2116

Gün: 7 2 941

Mahalli İd. Umum. Müd. D. 2.

Valiliğine

Memleketimizde tatbikine başlanmış ve yürütülmekte bulunan kadaströ işlerinin şehir, kasaba ve hatta köylerde öteden beri teessüs etmiş olan mahalle ve sokak esasına istinat ettirilmek suretiyle tesisine çalışıl maktadır. Eldeki mevzuata göre de gerek kadaströ işlerinin gerek nüfus kayıtlarının da bu esasa göre tanzim edilmesi icap etmektedir.

Hâlbuki bazı şehirlerde mahalle teşkilâtının isimleri ezcümle İstanbul'da isim ve numara verilmek, Edirne'de yalnız numara ve Bursa'da ise numara altında daire unvanı verilmek suretiyle yapılmakta olduğu anlaşılmıştır.

Her yerde aynı ve tek bir usulün takibi bütün resmî muamelelerin seyrini ve bir birlerine olan bağlantıyı kolaylaştıracağından mahalle teşkilâtının numara ve daire gibi usullere değıştirilmesi doğru değildir.

Ona göre muamele yapılması tamamen tebliğ olunur.

Mahallî İd. II. M. D. 2.**Vasilîğine**

Sayı: 64/1688

Gün: 3.2.941

İzmir Fuarında teşhir ve satışı arz edilen malların görmüş olduğu rağbet hakkında alman neticelere göre; Fuar'da teşhir ve satışı arz edilen işlemeli mendil, oya işleri, tahta işleri, el ile işlenmiş madeni eşya, baston, ağızlık, süs eşyası gibi el işleri daha çok alâka ile karşılandığı görülmüştür.

Ancak bu kabil el sanayii Fuara pek mahdut olarak getirilmektedir.

Memleketimizin muhtelif yerlerinde çalışan bu küçük sanat erbabını her tarafa tanıtmak ve aynı zamanda bunların kazançlarını temin ederek daha fazla çalışmalarını teşvik etmek için Fuar çok güzel bir vasıtaadır.

Bu sebeple Vilâyetiniz dâhilinde mevcut sanatkârların İzmir Enternasyonal Fuarında eserlerini satışı arz etmeleri hususunda müessir teşvik ve terkipte bulunulması icap eder.

Memleket dâhilinde geniş bir sahada teessüs etmiş ve mahallî hususiyetleri haiz eşya vücuda getiren bu kabil küçük sanat erbabının aynı zamanda kalkınmasını temin edecek olan bu teşvikin her fırsat düştükçe tekrar edilmesi en doğru bir hareket olur.

Keyfiyetin vilâyet dâhilindeki alâkâlılara da tebliği rica olunur.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. İ. U. M.
2 inci Daire Reisliği
Hesap Ş. Md.

3/2/941

Mahalli İd. Um. Müd. D. 2.

Valiliğine

Sayı: 138/1689

Gün: 3.2.941

Bazı belediyeler, belediye kavinin ve niza matına muhalif hareket edenler aleyhine tahakkuk ettirilen para cezalarının tahsil edilmesi maksadıyla suçluları, acizleri tespit edilmeden, Cumhuriyet Madde Umum iliklerine tevdi ettikleri, esasen cüz'i olan bu cezaların bilâhare ödendiği görülmüş olmakla Madde Umum ilikleri boş yere işgal etmekte oldukları Adliye Vekâletince bildirilmiştir.

Belediye encümenlerince karar altına alınan para cezalarını vermeyenlerin, hapis hükmü müstesna, tahsili emval kanunu mucibince mallarına müracaat edileceği ve mahkûmun cezayı ödemekten aczi tahakkuk ettiği takdirde muayyen cezanın Cumhuriyet Madde Umum iligince hapse tahvilden infaz olunacağı 1608 sayılı kanun hükmü iktizasındadır.

Buna binaen mezkûr para cezalarının tahsilinde 1608 sayılı kanun hükmünün gereği gibi tatbiki ile aciz zabıt varakalarının hakiki duruma istinat ettirilerek tanzim edilmesi ve Mahalli Umum ilik muamelâtının kanunî maksat ve gayesi haricinde çoğalmasına mahal verilmemesi hususunun temini zımında vilâyetiniz dâhilindeki belediyelere bu yolda tebligat icrası rica olunur.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. İ. U. M.
2 inci Daire Reisliği
Hesap Ş. Mel.

3/2/941

Mahallî İd. Um. Md. D. 2.

Valiliğine

Özü:

İhtisas mevkileri H:

Sayı: 137/1683

Gün: 3.2.941

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesinde hususî bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösterecek memuriyetlere vuku bulacak tayinler İcra Vekilleri Heyetince yapılabileceği zikredilmektedir.

Aynı kanunun 23 üncü maddesi bu kanunun hususî idare ve belediyelere de şamil olduğu tasrih edilmiştir. Belediyelerde bir memuriyet kadrosu ihdas ve bu kadroda memur istihdam edilebilmesi için evvel e- mirde kadro belediye meclisince kabul ve 3656 sayılı kanunun 23 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri heyetince tasdik edilmesi şarttır. “İcra Vekilleri Heyetince tasdik edildikten sonra memur tayin edilebilir. Tasdik yapılmadan memur tayini doğru değildir ve memura verilen para muhasip zimmetine nakledileceği 15.10.940 tarih ve 137/17471 sayılı tahrirâtı umumiye ile de tebliğ edilmiştir.”

Bu tarzda kadro alındıktan sonra o memuriyet vazifesinin ifası hususi bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteriyorsa bu memuriyetlere tayin edilecekler muhassas maaşın kıdemine bakılmaksızın verebilmek için ihtisas mevki olarak tayin edilmesi icap eder. 3658 sayılı kanunun 23 üncü maddesi mucibince kadro İcra vekilleri heyetince tasdik edildikten sonra o memuriyet ihtisas mevkii olarak kabul edilmek isteniliyorsa aynı kanunun 1.3 üncü maddesi mucibince ihtisas mevkii için de tekrar icra, Vekilleri Heyetinden karar almak ve bu karar alındıktan sonra yapılacak tayinlerin yine 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri heyetince tasdik edilmesi lazım gelir.

Belediyelerdeki memur ve daimî müstahdem kadroları 3656 sayılı kanunun 23 üncü ve muvakkat 12 inci maddeleri mucibince İcra Vekilleri Heyetince tasdik edildikten sonra belediyeler bu memuriyetlerden bazılarını ezcümle Mühendislik, Mimarlık gibi memuriyet kadrolarını ihtisas mevkii olarak kabulünü teklif etmişler ve 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilen ihtisas kadroları Vekâletçe alâkadar vilâyetlere tebliğ edilmişti.

İhtisas mevkii olarak kabul edilen kadrolarda yapılacak tayinlerin 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmesi icap ederken bazı belediyeler tayinleri bu tarzda yapmış ve diğer bazı belediyeler de ihtisas mevkilerindeki tayinleri kendileri tarafından yapılarak İcra Vekilleri Heyetince tasdik için bir teklif yapmamışlardır.

Devlet Şurasından istişare mahiyette alınan bir karar da belediyelerde ihtisas mevkii olarak kabul edilesi tayinlerin 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edilmesi lâzım geleceği tespit edilmiştir.

Binaenaleyh:

1 — 3656 sayılı kanunun 23 ve Muvakkat 12 inci maddeleri mucibince kadrolar İcra Vekilleri Heyetince tasdik edildikten sonra aynı kanunun 13 üncü maddesi mucibince ihtisas mevkii olarak kabul edilmiş bir kadro mevcut olup ta buraya yapılmış tayin İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmemişse bu kadroda müstahdem olanların veya başkasının tayini için vekâletimize teklif yapılması lâzım gelir ve bu teklif İcra Vekilleri Heyetince teadül kanununun 13 üncü maddesi mucibince tasdik edilinceye kadar ihtisas mevkii kadrosunda çalışanlara verilen ücret 3656 sayılı kanunun kayıtlarına tabidir; yani bu memura ihtisas mevkiiine muhassas maaş ve ücret şartsız olarak tamamen değil memurun tahsil derecesine ve kıdemine göre alabileceği maaş veya ücret verilir.

İhtisas mevkiiine tayinleri İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmiş olanların maaş veya ücretleri 3, 1 941 tarih ve 3968 sayılı kanun mucibince tediye edilir.

2 — Kadroları 3656 sayılı kanunun 23 ve muvakkat 12 inci maddeleri mucibince tasdik ve bu kadronun ihtisas mevkii olarak aynı kanunun 13

üncü maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyetince kabul edilip de tayin muamelesi Vekiller Heyetince tasdik edilmemiş olan memurların bu tahriratı umumiyetin belediye tebliğine kadar almış oldukları maaş veya ücret hakkında yapılacak muamele ayrıca tebliğ edilecektir.

3 — Vilâyetiniz dâhilindeki belediyelerde ihtisas mevkii kadrosu bulunup bulunmadığı ve varsa numunesine göre bir cetvelin doldurulup gönderilmesi 20.12.940 tarih ve 137/21338 sayılı yazı ile istenmişti. Bu cetveli göndermekle beraber ayrıca yukarıdaki izahata göre ihtisas mevkileri a- alınmış kadro adediyle buradaki tayin vaziyetlerinin ve bu tebligata göre ne suretle muamele yapıldığının acele bildirilmesi rica olunur.

Mahallî İd. U. M. D. 2.

Özü:

Asker ailelerine yapılacak yardım H:

Sayı: 64/1757

Gün: 3.2.941

16.12.1940 gün ve 63/21335 sayılı tebligatı umumiyeye ektir

Askerlik mükellefiyeti kanununun 71. inci maddesinde; [Türkiye'de mukim Ecnebilerin, muhtacı muavenet asker ailelerine yardımla mükellef olmadıklarına dair bir sarahat mevcut değilse de aynı madde hizada ve seferde 45 günden fazla müddetle askerde bulunanların ailelerine mahalle ve köylerde bulunup askere alınmamış olan arın yardım etmeğe mecbur buldukları denildiğine göre mevzu bahis yardımın ancak askerlik hizmeti ile mükellef olabilecek kimselere yani Türk Vatandaşlarına şamil olduğu ve bu itibarla Ecnebi tabiiyetindeki hakikî ve hükmi şahısların asker ailelerine yardıma ahiden mecbur oldukları bil muhabere Hariciye Vekâletinden cevaben işar kılınmıştır.

Ona göre icabının yapılması ve keyfiyetin alâkadarlara tebliği rica olunur.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
M. İ. V. M.
3 D. R. M. Ş. M.

Özü:

Köylere tevzi edilecek e- serler hakkında:

Mahallî İd. Umum Md. D. 3.

Vilâyetine

Sayı: 363 475-2047

Ek: 1 Cetvel

Gün: 8.2.941

1 — Köy ve Köycülük mevzuu etrafında muhtelif zamanlarda neşredilerek Müellif ve sahipleri tarafından Vekâletimize tevdi edilmiş ve Köy İdarelerinin istifadesine hadim olabileceği anlaşılmış olan eser ve neşirlerden münasip miktarının, bedelleri “Köylere ait müşterek neşriyat parasından ödenmek üzere mubayaası ile Nüfusu 500 den fazla olan ve neşriyat Parasını Belediyeler Bankasına gönderdiği Vilâyetçe tespit edilecek bulunan Köylere tevzi muvafık görülmüştür.

Bunların tabı ve ihzar olundukları mahallere göre sevk ve tevzi işine tavsif edilmiş olan (İstanbul, Vilâyetlerine de ilişik Liste

mucibince bu eserlerden Vilâyetinize nüsha gönderilmesi tebliğ olunmuştur.

2 — Köy Kanunu tatbikatı bakımından faydalı bulunan bu eserlerin, tensibiniz dâhilinde Birinci fıkrada vasıfları gösterilen ve Belediye teşkilâtı bulunmayan Köylere dağıtılarak Demirbaş Defterlerine kaydettirilmesi; bu eserlerden Köylerce her hangi bir suretle tedarik edilmiş bulunanlar varsa kendilerinde olmayan kitabı edinmelerine hasrı dikkat olunması, hüsnü muhafazalarına ait tedbirler alınmakla berber bunların Köylere tevzi suretini gösterir bir cetvelin gönderilmesi;

3 — Her eserden bütün köylere tevziat yapılmasına maddeten imkân bulunmadığından şimdilik köyler arasında mübadeleler yapılmak suretiyle her eserin Köylerce okunması çare ve imkânlarının tetiklenmesi; bunlar meyanında tatbikatta devamlı yardımı görülebilecek eserlerin doğrudan doğruya Müelliflerinden tedarik edilmesi mümkün bulunduğu

köy İdarelerine tebliği; gönderilen kitapların kâfi gelmemesinden bu kere kitap alamayan ve neşriyat paralarını Bankaya göndermiş bulunan köyler kalırsa ayrı bir cetvelle isimlerinin bildirilmesi;

4 — Köy İdarelerine muhtelif zamanlarda verilmiş ve gönderilmiş veya bu İdareler tarafından satın alınmış kitap ve Mecmuaların tespiti ile okuma Saatleri haricinde muntazam kitap dolaplarında muhafaza altına alınması; zamanla sayfalarının dağılmaması için mümkün olan yerlerde cilt ettirilmesi; bunlardan her hangi bir suretle ziyana uğratılmış olanların müsebbiplerinden kanunî yollarla bedelleri alınarak aynının tekrar mubayaası esbabının te'min buyrulması ve eserlerin vusulünden bilgi verilmesi rica olunur.

Umumî Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

Vilâyeti tevziat listesi

GÖNDERİLEN KİTABIN ADI

ADET

Köy işlerinde kılavuz

Muhtar ve ihtiyar heyetlerinin korucuların vazife ve salâhiyetleri

Köy nedir ve nasıl idare olunur.

Köyün kitabı Köyün Devlet vazifeleri Canlandırılacak köy Köye Doğru

Köy sağlık korucularına sağdıç

Not: (Köye doğru) mecmuasından Vilâyetinize ayrılan abonenin eğitmen veya öğretmeni bulunan ve belediye teşkilâtına tâbi olmayan köylere hasrı muvafık olacağından bunların isimlerinin tespitiyle abone muamelesi tekemmül ettirmek üzere doğrudan doğruya İstanbul Vilâyetine ve bilgi olarak Vekâlete bildirilmesi; doğruca köylere yapılacak mecmua irsalâtının muntazam yapılar yapılmadığının yakinen takibi ile sene sonunda cilt ettirilerek köy kitap dolaplarında muhafazası iktiza eder.

(Köy sağlık korucularına sağdıç): adlı kitabın sıhhat işlerinde önemli bir durumda bulunan köye verilmesi muvafık olur.

Vilâyeti tevziat listesi

GÖNDERİLEN KİTABINDA

ADET

Muhtar ve ihtiyar heyetlerinin, korucuların vazife ve salâhiyetleri

Köy nedir ve nasıl idare olunur.

Köyün kitabı

Köyün devlet vazifeleri

Muhtar kılavuzu

Köy ve büro kâtiplerine kurslar

Seferberlik Müdürlüğünde

Özü:

2/10755 sayılı kararnameye
merbut cetvelin Dâhiliye
Vekâleti kısmındaki değışiklik
H:

Eki: 2

Sayı: 263

Gün: 15.2.941

1 — 2/10755 sayılı kararnameye bağı (1) sayılı defterin Dâhiliye Vekâleti kısmındaki Matbuat Umum Müdürlüğüne ve 2/12531 sayılı kararnameye bağı (2) sayılı defterin P.T.T.U. Müdürlüğü kısmındaki Radyo Difüzyon Müdürlüğüne ait tecillerin iptaliyle yeniden teşekkül etmiş olan Matbuat U. Müdürlüğüne ait tecil cetvelinin Başvekâlete bağı daireleri takiben (1) sayılı tecil cetveline ilâve edilmek üzere tasdiki hakkında- ki İcra Vekilleri Heyetinin 4.11.940 gün ve 2/14808 numaralı kararnamenin bir suretiyle ilişiğı matbu tecil listesi bağı olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

2 — U. Müfettişliklere ve Vilâyetlere yazılmıştır.

Yüksek Vekiller Heyetinin 4/12/940 gün ve**2/14808 sayılı kararnamemi suretidir.**

1.9.939 tarih ve 2 10755 sayılı kararnameye bağı (1) sayılı defterin Dâhiliye Vekâleti kısmındaki Matbuat Umum Müdürlüğüne ve 23/12/939 tarih ve % 12531 sayılı kararnameye bağı (2) sayılı defterin posta, Telgraf ve Telefon U. Müdürlüğü kısmındaki Radyo Difüzyon Müdürlüğüne ait tecillerin iptaliyle Başvekâlete bağı olmak üzere yeniden teşekkül etmiş

olan Matbuat Müdürlüğüne ait ilişik tecil cetvelinin, Başvekâlete bağlı dairelerden Vakıflar Umum Müdürlüğünü takiben (1) sayılı tecil defterine ilâve edilmek üzere tasdiki; Millî Müdafaa Vekilliğinin 27.11.940 tarih ve 37494/17813 sayılı tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 4/12/940 tarihinde kabul olunmuştur.

T. C.
DÂHİLÎYE VEKÂLETİ
Seferberlik Md.

Seferberlik Md.

Ankara:

22/2 941

Sayı: 299

Gün: 22.2.941

İ — Bir harp vukuunda şehirlerde hava bombardımanları sebebiyle çıkacak yangınların söndürülmesi için itfaiye teşkilâtının takviyesi ön plânda gelen bir keyfiyettir.

Bu hususta bilhassa Belediye muvazzaf itfaiyesinin rolü en baştadır Binaenaleyh, bu teşkilâtın gerek efrat ve gerek söndürme vasıtaları bakımlarından ihtiyacı karşılayacak bir hale getirilmesi için belediye bütçe lerinden kâfi tahsisat ayrılması icap ederse Hususî Muhasebe bütçelerinden de yardım temini gerektir.

2 — Bundan başka Pasif korunma mevzuatı dairesinde yardımcı itfaiyenin de teşkil ve teçhizi önemle takip olunacak bir keyfiyettir.

3 — Bu bakımlardan şehir ve kasabaların hâlihazır itfaiye vaziyetleri hakkında Vekâletin tenviri de elzem olduğundan mevcut eşhas ve vesaitin ve teşkilâtın muntazam bir cetvel halinde bildirilmesi ve ilerde alınacak tedbirlerin de işarı ve bu iş için Hükümetçe yardım icap ediyorsa, bu yardım miktarının müffredatlı bir cetvelle bildirilmesini ve acele edilmesini rica ederim.

T. C.
DÂHİLİYE VEKÂLETİ
Hususi İdareler Tekaiüt
Sandığı idare Heyeti
Reisliği
Sayı: 542
Gün: 20/2/941

Özü:

Hususi İdareler ve Ankara, İstanbul belediyeleri emekli ve öksüzlerinin 940 malî yılı 4 üncü üç aylık maaş havalelerinin bankaya verildiğine dair.

Valiliğine

1 — Vilâyetiniz dâhilinde oturmakta olan hususi idareler ve Ankara

İstanbul belediyeleri emekli ve öksüzlerinin 940 malî yılı 4ncü üç aylık maaşlarının tahakkuklarını kaza üzerine gösterir ( ) tediye bordrosu ilişik olarak gönderilmiş ve bu bordroların verilecek para sütunlarının yekûnu olan ( ) lira ( ) kuruşa ait tediye emri de bankaya verilmiştir.

2 — Ziraat bankasınca havaleler doğrudan taallük ettiği kazalar şube ve ajanslarına gönderilmekte olduğu göz önünde tutularak maaşların tediyesi gecikmemek için bu yazımızın alındığında fazla gönderilen nüshalarla birlikte bordroların her hangi bir tehhüre mahal bırakılmadan derhal ait olduğu kazalar namına postaya verilerek üç aylıkların tediyesine 1 3.941 günü başlanmasının temin olunması icap eder.

3 — Ölüm, maaşlı veya ücretli vazifeye tayin, kız çocuk1 2 3arla dulların evlenmesi gibi sebeplerle aylıktan düşmesi lâzım gelen veya maaş vaziyeti değişenlere ait istihkakların ödettirilmeyerek havalelerin merkeze iade ettirilmesini ve keyfiyetten malûmat verilmesini rica ederim.

Tekaüt ve yetim aylıklar bitenler

Dâhiliye Vekâletince 1 2 941 den 1 3 941 e kadar işibiten

Emekli ve öksüzler maaşı tahsis listesi:

Memuriyeti ve ismi	-	Nev'i tahsis
Adana husus muhasebe eski tahsildarı Mehmet Uygun		Tekaüt
Gölcük nahiyesi müdürü ölü Cemil Ortan oğlu		Yetim
Kazancı nahiyesi müdürü ölü Akif Koçtaş		
Tekerli nahiyesi müdürü ölü Behçet Şenol	„	
Lüleburgaz nüfus ikinci memuru ölü Mehmet Tevfik Sönmez	„	
Kayseri mektupçusu Neşet Katırcıoğlu		Tekaüt
Sarayönü nahiyesi müdürü ölü Sadık Ersöz		Yetim
Merzifon hususî muhasebe eski tahsildarı İbrahim Kutlu		Tekaüt
Kayseri hususî muhasebe arazi ve bina şefi Hüsnü Ünal		
İspir eski nüfus kâtibi Mustafa Dursun		
Hesap işleri M. masraf şubesi müdürü Mehmet Arif Aygen		
Yozgat iskân memurluğundan ve Yozgat mebusluğundan mütekait		
Ölü Ahmet Baydar		Yetim
Sivas nüfus nazırlığından mütekait Emir Marşsan		
Eski Niğde valisi ve inhisarlar U. Mü? İstatistik ve neşriyat şubesi		
Sabık kısım âmiri Mustafa Asım Çalikoğlu		-Tekaüt
Balıkesir idare heyeti başkâtibi Ali Murtaza Cinoğlu		Yetim
Beyoğlu belediye şubesi ev zan memuru Mustafa Arabul		Tekaüt
Konya eski mektupçusu ve Konya mebusu Musa Kazım Gürel		
Akhisar hususî muhasebe varidat kâtibi Talip Öz		
Mülga merkezi emanet kaput kavası Ömer Doğan		Yetim
İmroz kaymakamı ölü Ahmet Niyazi Kızıl ışık		
Beyşehir hususî muhasebe tahsil memuru Remzi Ülker		Tekaüt
Konya nüfus kâtipliğinden mütekait Mehmet Akif Turna		Yetim
Kaş kazası nüfus memuru Tevfik Akgün		Tekaüt
Bakırköy belediye tahsil şubesi süvari tahsildarı İsmail Hakkı		

Memuriyeti ve ismi	Nev'i Tahsis
Şenyuva.	Yetim
Seyrüsefer tahsil heyeti tahsildarlarından müteveffa Mustafa Hunin	”
İskân memurluğundan mütekait Hüseyin Hüsni Vanlıoğlu	Yetim
Göksün nüfus memuru ölü Haşan Çetin	”
Antalya valiliğinden mütekait ölü Fuat Batura	„
Çınar nüfus memuru ölü Fevzi Akkoyunlu	”
Mardin hususî muhasebe ikinci sınıf kâtabi Nusret Tansel	”
Tarsus hususî muhasebe eski tahsildarı ölü Mehmet Oktay	„
Köprü mubassırlarından Ali Kermes	Tekaüt
Kasımpaşa belediye tahsil şubesi tahsildarlarından Yahya Necati Koçman	„